

LNE

Evaluatie campagne stoken binnen- en buitenshuis
Resultaten focus groepen en online

Februari 2010

Jeroen Ketelslegers
Marylène Zarbo
Evi Michiels
Stefanie Tilkin
Significant GfK

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Conclusies en aanbevelingen

Inhoud

Onderzoeksopzet

Achtergrond en objectieven

Methodologie

Steekproef en respons

Bemerkingen analyses

Resultaten

Conclusies en aanbevelingen

Onderzoeksopzet

Achtergrond

Uit de resultaten van de humane biomonitoringcampagne van 2002-2006 van het eerste generatie Steunpunt Milieu en Gezondheid bleek dat in landelijke gemeenten van Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant verhoogde waarden aan gechloreerde componenten werden aangetroffen. Deze verhoogde waarden kunnen te wijten zijn aan het stookgedrag (hout- of kolenkachel) in landelijke gebieden. Er zijn aanwijzingen dat pollutanten afkomstig van stoken daadwerkelijk in de mens kunnen terechtkomen en er eventuele gezondheidseffecten kunnen veroorzaken. Ook wat betreft klachten rond stoken wordt een stijgende tendens vastgesteld. Zo vormt geurhinder ten gevolge van o.a. schoorsteenafvoeren, vuurtje stoken en het verbranden van afval in openlucht een groeiende bron van ergernis bij burgers.

Het vermoeden bestaat dat de bevolking zich, ondanks de vele communicatie- en sensibilisatie-initiatieven rond sluikstoken, open vuren en kachels, niet bewust is van de impact die deze vuren kunnen hebben op de gezondheid. Het organiseren van een overkoepelende goed zichtbare nieuwe campagne kan hieraan verhelpen. Een belangrijke eerste stap tot dergelijke nieuwe campagne is de evaluatie van de bestaande initiatieven, namelijk de brochure "53% van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin" en de brochure "Slimmer stoken".

Onderzoeksopzet

Methodologie

FOCUS GROEPEN

- 5 focusgroepen bij de Vlaamse burger
- Algemeen publiek, maar ook subgroepen (mensen met tuin, mensen met traditionale houtkachel of open haard en moeilijk bereikbare doelgroepen, zoals bijvoorbeeld laaggeschoolden en kansarmen.)
- Duurtijd: 2 uur

ONLINE ONDERZOEK

- Bevraging van 462 milieu- en politieambtenaren
- Persoonlijke mail met link naar vragenlijst
- Op basis van bestand LNE
- Veldwerk van 11 januari 2010 tot en met 5 februari 2010.
- Online reminder op 19 januari 2010, telefonische recall vanaf 28 januari 2010
- 299 gerealiseerde interviews => respons van 70%
- Gemiddelde duurtijd vragenlijst: 15 minuten

Onderzoeksopzet

6

Focusgroepen

Datum	Plaats	Groep	Samenstelling groep
16/11	Antwerpen	Algemeen publiek	Goede spreiding naar leeftijd, geslacht, urbanisatie, mensen met en zonder tuin, mensen met en zonder houtkachel of open haard, sociale klasse. Er was min. 1 persoon met kinderen in de pamber leeftijd en 1 persoon die aan het bouwen/verbouwen is, aanwezig.
18/11	Gent	Algemeen publiek	
23/11	Antwerpen	Kansarmen, allochtonen	Goede spreiding naar geslacht en leeftijd. Goede mix van mensen met een allochtone afkomst en kansarmen
24/11	Hasselt	Alle deelnemers hebben een kachel en/of een open haard	Goede spreiding naar geslacht, leeftijd en sociale klasse. Er was min. 1 persoon met kinderen in de pamber leeftijd en 1 persoon die aan het bouwen/verbouwen is, aanwezig.
25/11	Leuven	Alle deelnemers hebben een tuin en wonen in een landelijke gemeente.	Goede spreiding naar geslacht, leeftijd en sociale klasse. Er was een landbouwer en tuinbouwer aanwezig.

Onderzoeksopzet

Respons

De totale contact database bevatte 426 contactgegevens. Voor elk van deze contacten werd een uitnodiging tot deelname aan de studie verstuurd. Voor de milieuambtenaren waren er 308 contacten beschikbaar en voor de politiediensten 118 contacten.

Tijdstip	Aantal steekproef			Respons		
	Totaal	Milieuambt.	Politieambt.	Totaal	Milieuambt.	Politieambt.
Uitstuur (11/1/2010)	147	130	17	35%	42%	14%
Online reminder (19/1/2010)	215	177	38	50%	57%	32%
Telefonische recall (28/1/2010)	299	228	71	70%	74%	60%

De online reminder heeft een gunstig effect gehad op de respons. Echter, vooral de telefonisch reminder is zeer effectief gebleken. Bij de politiediensten zijn we er hierdoor in geslaagd om de respons te verdubbelen.

Onderzoeksopzet

Vragenlijst

- Informatiebehoeften rond stoken zowel voor eigen gebruik als voor de Vlaamse burger
  - Mate van kennis m.b.t. stoken
  - Informatiekanalen
  - Manier van sensibiliseren: welke kanalen, welk materiaal?
- Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis
  - Vragen van burgers
  - Klachten van burgers
- Gedragsverandering: wat kan mensen aanzetten om hun gedrag te veranderen?
- Beoordeling huidige folders: herkenning, gebruik, evaluatie van inhoud, lay-out en taalgebruik.
- Nieuwe campagne: strategie, doelgroep, kanalen, beeld, boodschap,...?

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Conclusies en aanbevelingen

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Steekproefbeschrijving

Attitude t.o.v. vuurtje stoken

Informatiebehoeften rond stoken

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Gedragsveranderingen

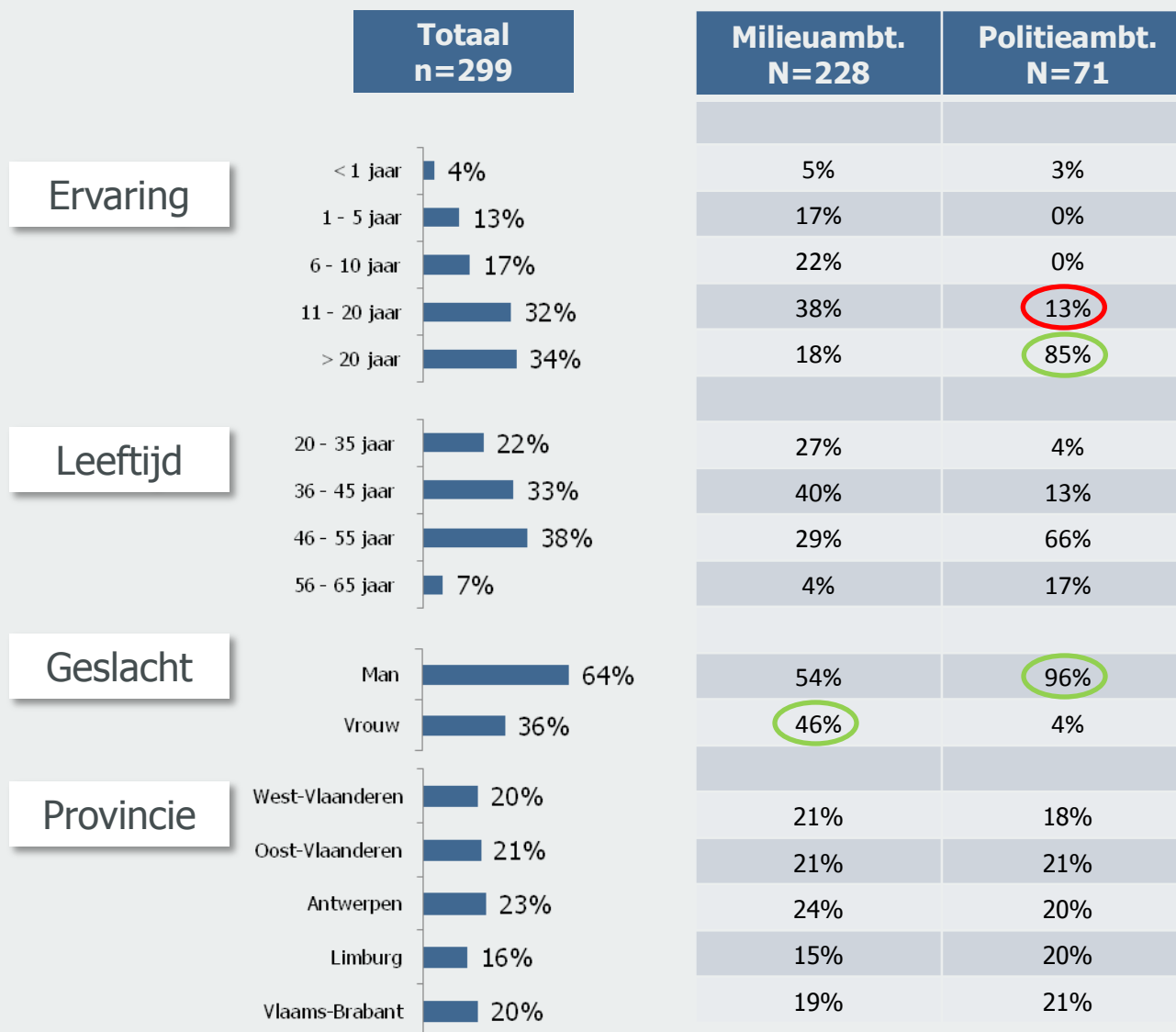
Beoordeling huidige brochures

Nieuwe campagne

Conclusies en aanbevelingen

Achtergrondkenmerken

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Steekproefbeschrijving

Attitude t.o.v. vuurtje stoken

Informatiebehoeften rond stoken

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Gedragsveranderingen

Beoordeling huidige brochures

Nieuwe campagne

Conclusies en aanbevelingen

Attitude ten opzichte van vuurtje stoken

Beoordeling stellingen

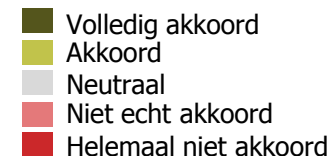
Focusgroepen

- **Positieve attitude** t.o.v. stoken, zowel binnenshuis als in openlucht
- Stoken geeft een **"unieke" warmte**, warmte van een kachel of open haard is gezellig, aangenaam, sociaal,...
- **Gezelligheid** is belangrijkste reden om te stoken.
- Maar ook **kostprijs** wordt als belangrijke reden vermeld: zo wordt een houtkachel of open haard meestal gecombineerd met andere verwarmingsbronnen (centrale verwarming), maar wordt deze laatste enkel gebruikt als het echt té koud wordt.
- Vuurtje stoken in openlucht is vaak ook **functioneel** om hout en tuinafval weg te werken.
- De voornaamste **reden** dat men **niet stookt** is dat men niet over een tuin of open haard of kachel beschikt. Vooral mensen die op een **appartement** of in een **sociale woning** wonen, stoken niet.
- Bovendien vermeldt deze groep ook dat je **"tijd"** moet hebben om te stoken: hout klieven of stapelen, onderhoud van schouw, meer stof in huis,...

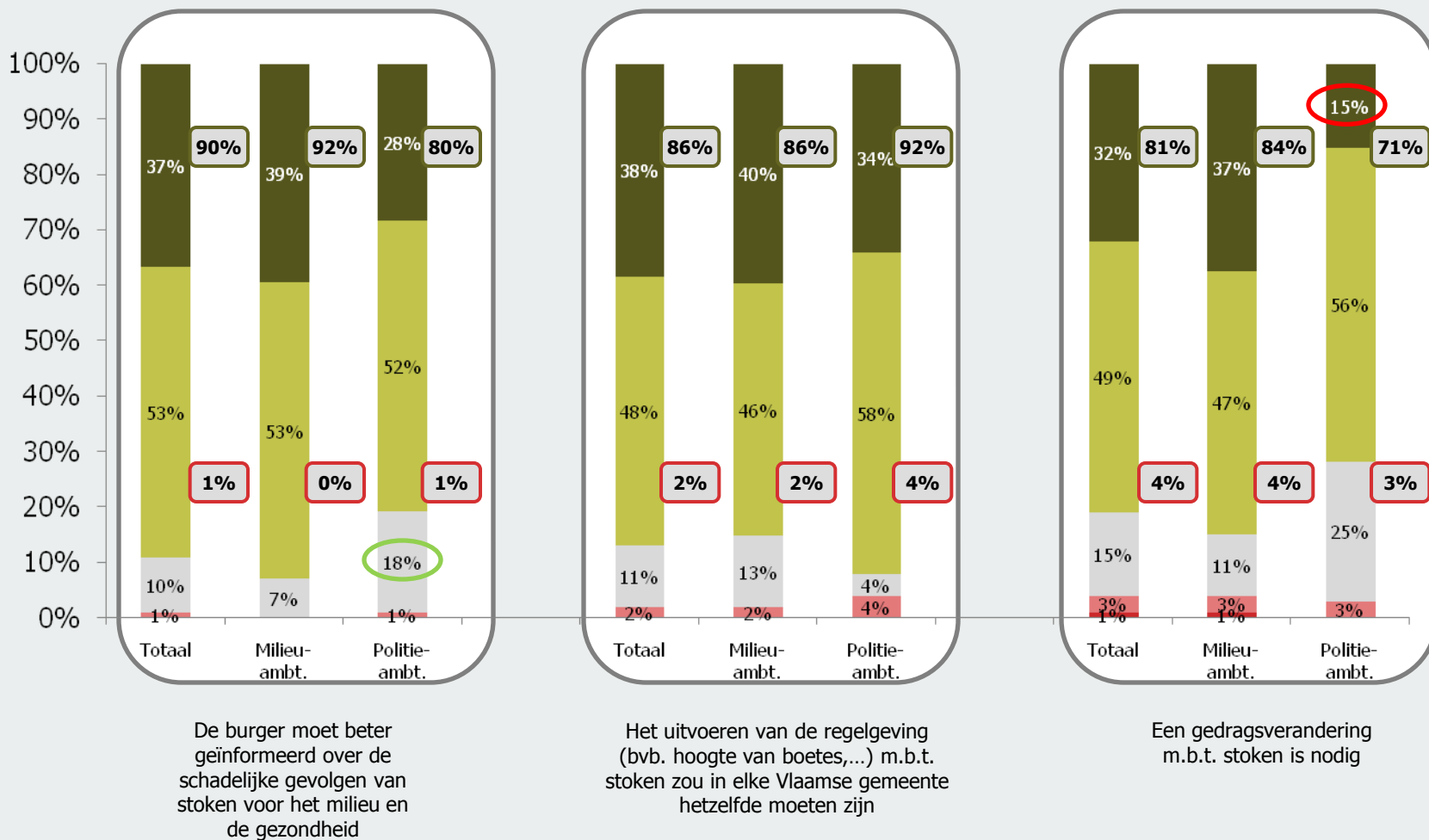

Attitude ten opzichte van vuurtje stoken

Beoordeling stellingen

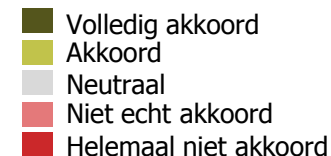

In welke mate gaat u akkoord met volgende stellingen?

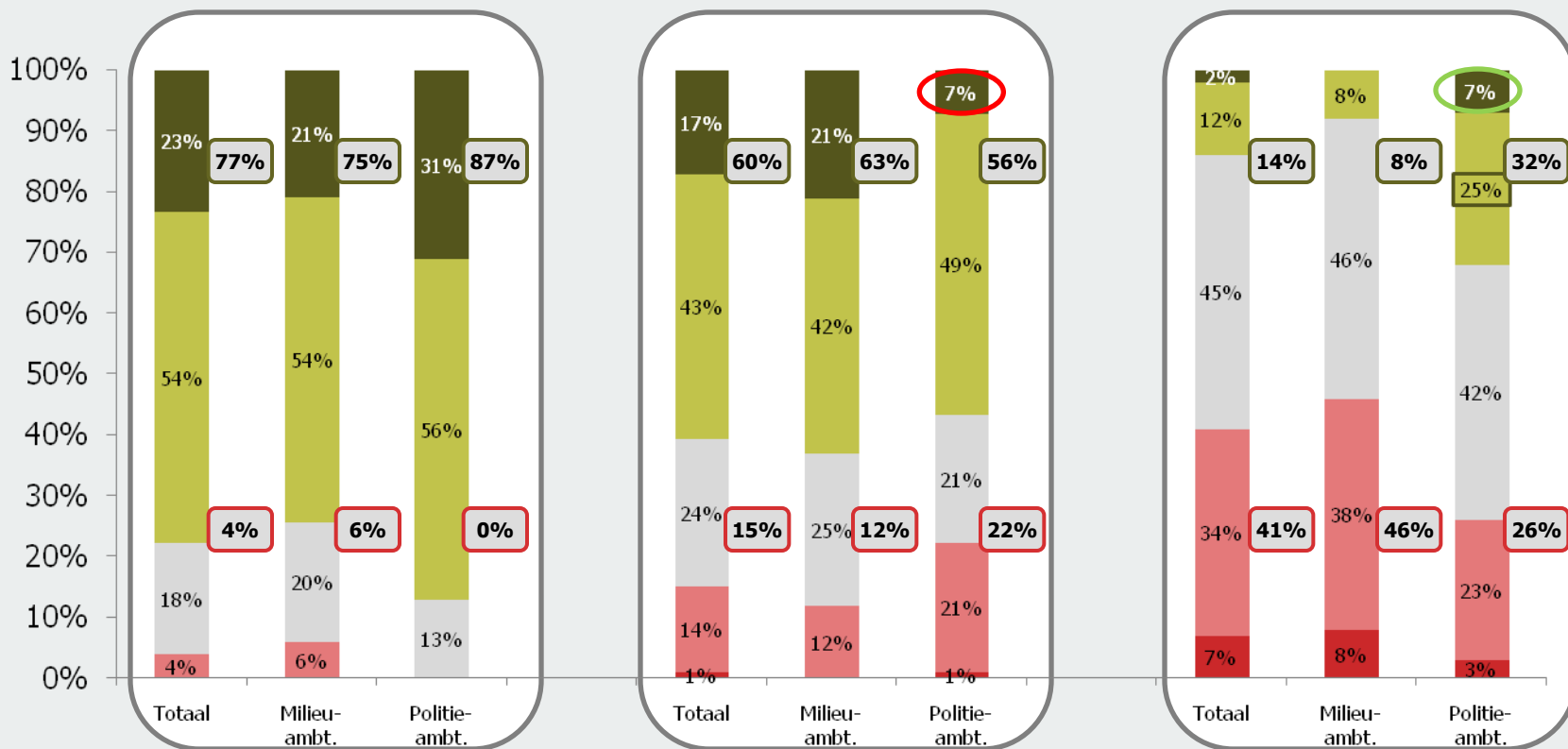

Attitude ten opzichte van vuurtje stoken

Beoordeling stellingen

In welke mate gaat u akkoord met volgende stellingen?

Een campagne rond stoken moet uitgaan van een positieve benadering en de nadruk leggen op verantwoord stookgedrag, tips en alternatieven

Enkel door meer controles of boetes kan men het gedrag van burgers m.b.t. stoken veranderen

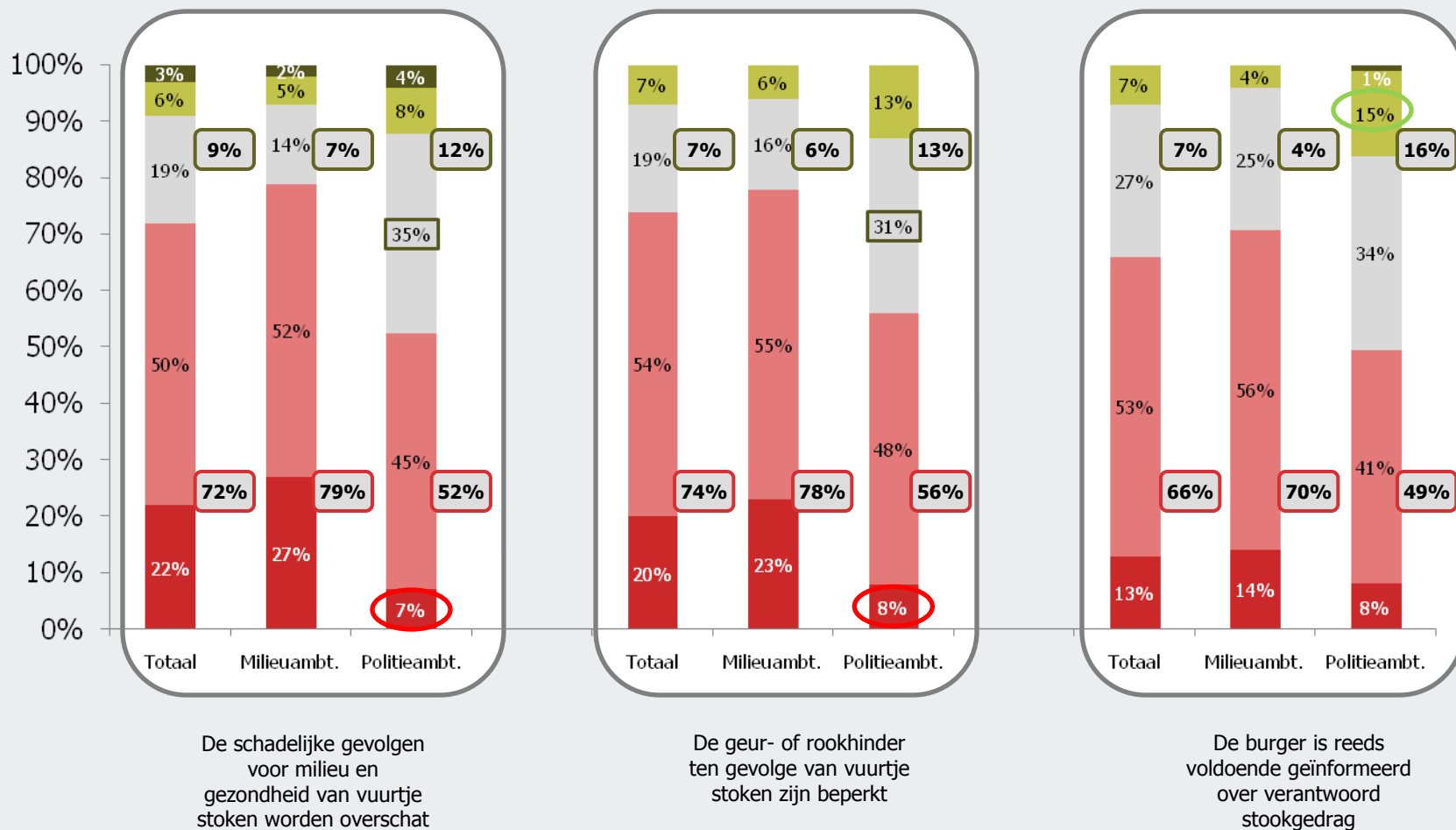
Er zijn veel belangrijkere zaken die schadelijk zijn voor milieu en gezondheid dan vuurtje stoken

Attitude ten opzichte van vuurtje stoken

Beoordeling stellingen

- Volledig akkoord
- Akkoord
- Neutraal
- Niet echt akkoord
- Helemaal niet akkoord

In welke mate gaat u akkoord met volgende stellingen?

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Steekproefbeschrijving

Attitude t.o.v. vuurtje stoken

Informatiebehoeften rond stoken

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Gedragsveranderingen

Beoordeling huidige brochures

Nieuwe campagne

Conclusies en aanbevelingen

Kennis m.b.t. verantwoord stoken

Focusgroepen

Algemeen:

- Over het algemeen is men **redelijk goed op de hoogte** en gaat men **bewust** om met stoken
- Kennis m.b.t. verantwoord stoken steunt op vermoeden, **gezond verstand**, eigen ervaring of ervaring van anderen, gebruiken die men van generatie op generatie door geeft
- Slechts weinigen gaan actief op zoek naar informatie hierover

Gekende regels m.b.t. verantwoord stoken:

- Enkel droog en zuiver hout
- Hout moet (afhankelijk van de houtsoort) 2 jaar gedroogd hebben
- Verbranden van bewerkt hout (met verf of vernis) is niet goed
- 100-meter regel voor stoken buitenshuis minder gekend, maar kwam in elke groep ter sprake
- Men weet zeer goed dat men geen afval mag stoken

Informatiebehoeften rond stoken

Focusgroepen

- Slechts een zeer **kleine minderheid** gaat zelf op zoek naar informatie m.b.t. stoken.
- Een concreet voorval is dan de aanleiding om informatie op te zoeken (bv. een klacht o.w.v. rook- of geurhinder).
- Slechts een enkeling zegt spontaan ooit al eens informatie rond stoken te hebben gezien.
- Informatie zou burgers **automatisch** moeten bereiken, maar informatie is enkel interessant voor mensen die zelf stoken. Sensibiliseren is taak van de (Vlaamse) overheid en wordt té weinig gedaan. Je mag er niet van uit gaan dat burgers zelf de informatie gaan opzoeken. Sensibiliseren betekent ook herhalen van informatie. Informatie moet ook op juiste moment komen, want stoken is seizoensgebonden (cfr. vlak voor zomer waarschuwen voor gevaren van BBQ, in winter waarschuwen voor CO-vergiftiging).
- Vrees dat stokers weten wat je wel en niet mag stoken, maar toch zaken verbranden die niet mogen omdat alternatieven moeilijk of duur zijn.

Informatiebronnen die men zou raadplegen

20

Focusgroepen

- Internet
- Gemeente
  - Is belangrijkste instantie om de bevolking te informeren
  - Gemeente heeft verschillende informatiebronnen ter beschikking om de burgers effectief te bereiken, bijvoorbeeld gemeentelijk informatieblad, ophaalkalender voor afval
  - Afvalbeleid wordt sterk op gemeentelijk niveau ingevuld
  - MAAR, men vindt het onlogisch dat het afvalbeleid verschilt van gemeente tot gemeente => zou uniform moeten zijn voor Vlaanderen. Mensen zoeken en vinden manieren om met hun afval de gemeentegrenzen te overschrijden.
- Brandweer: objectieve, betrouwbare en gezaghebbende instantie
- Dokters, apothekers werden niet vermeld omdat de link tussen stoken en gezondheid niet uitgesproken is.
- Verenigingen (Markant, OKRA) spelen een belangrijke rol in het informeren van de bevolking
- Jeugdorganisaties en onderwijs, want "jong geleerd, is oud gedaan"

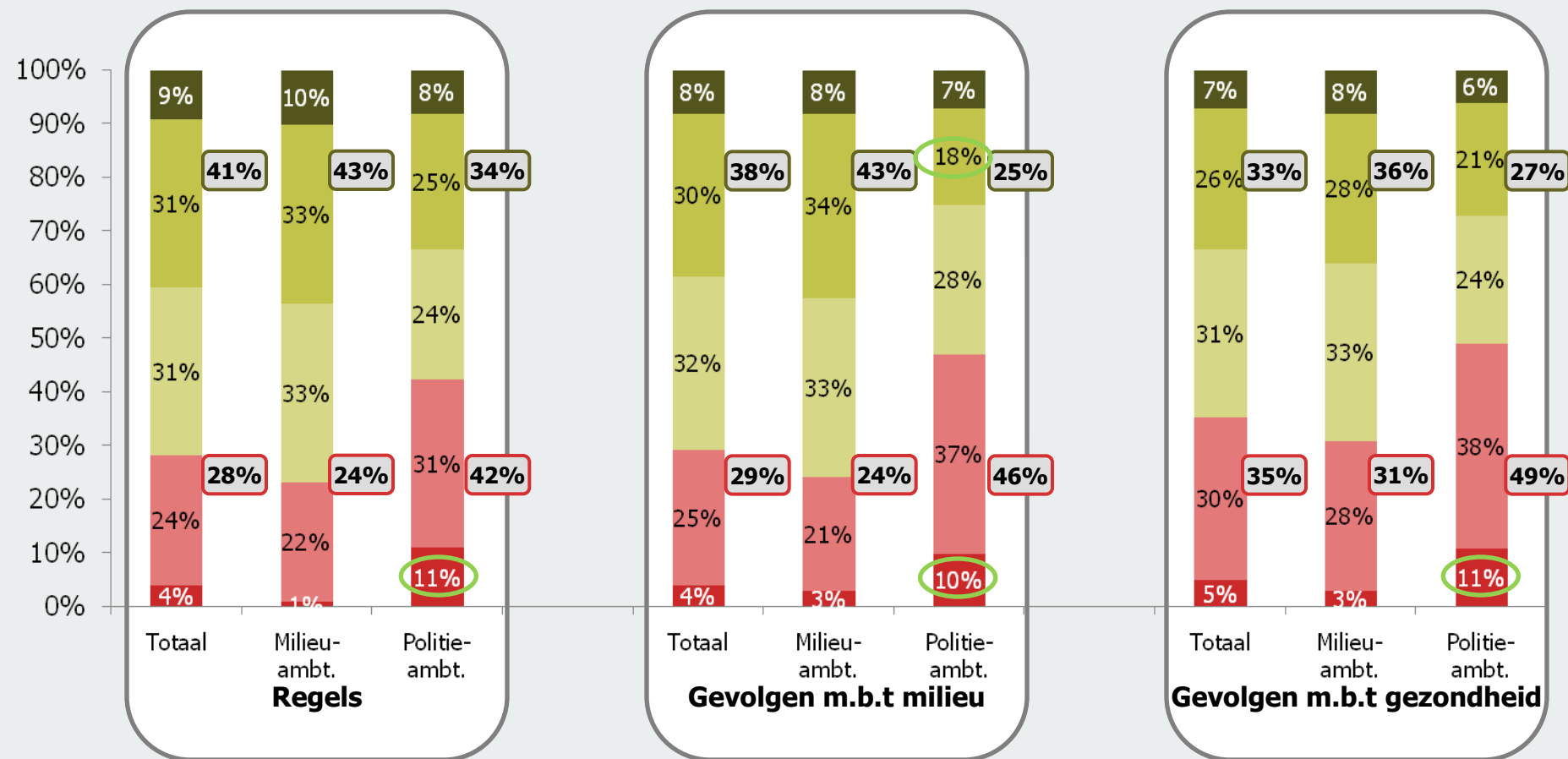
Persoonlijke informatiebehoefte rond stoken

Stoken binnenshuis

- Zeer goed geïnformeerd
- Goed geïnformeerd
- Voldoende geïnformeerd
- Niet echt goed geïnformeerd
- Helemaal niet goed geïnformeerd

In welke mate vindt u dat u zelf goed geïnformeerd bent over het thema 'stoken binnenshuis' (open haard of houtkachel)?

21

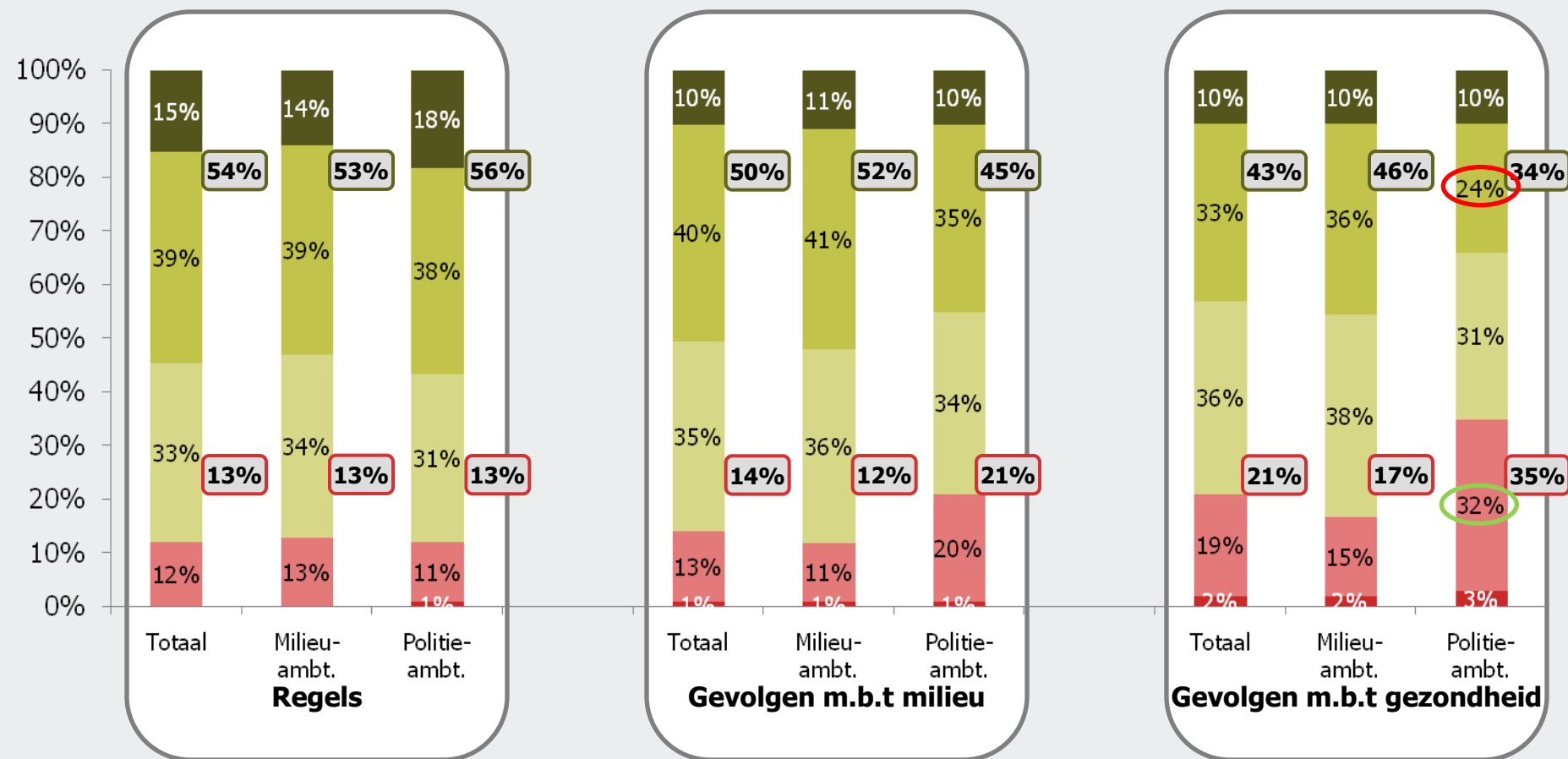
Persoonlijke informatiebehoefte rond stoken

Stoken buitenshuis

- Zeer goed geïnformeerd
- Goed geïnformeerd
- Voldoende geïnformeerd
- Niet echt goed geïnformeerd
- Helemaal niet goed geïnformeerd

In welke mate vindt u dat u zelf goed geïnformeerd is over het thema 'stoken buitenshuis' (kampvuur, verbranden van (tuin-)afval)?

22

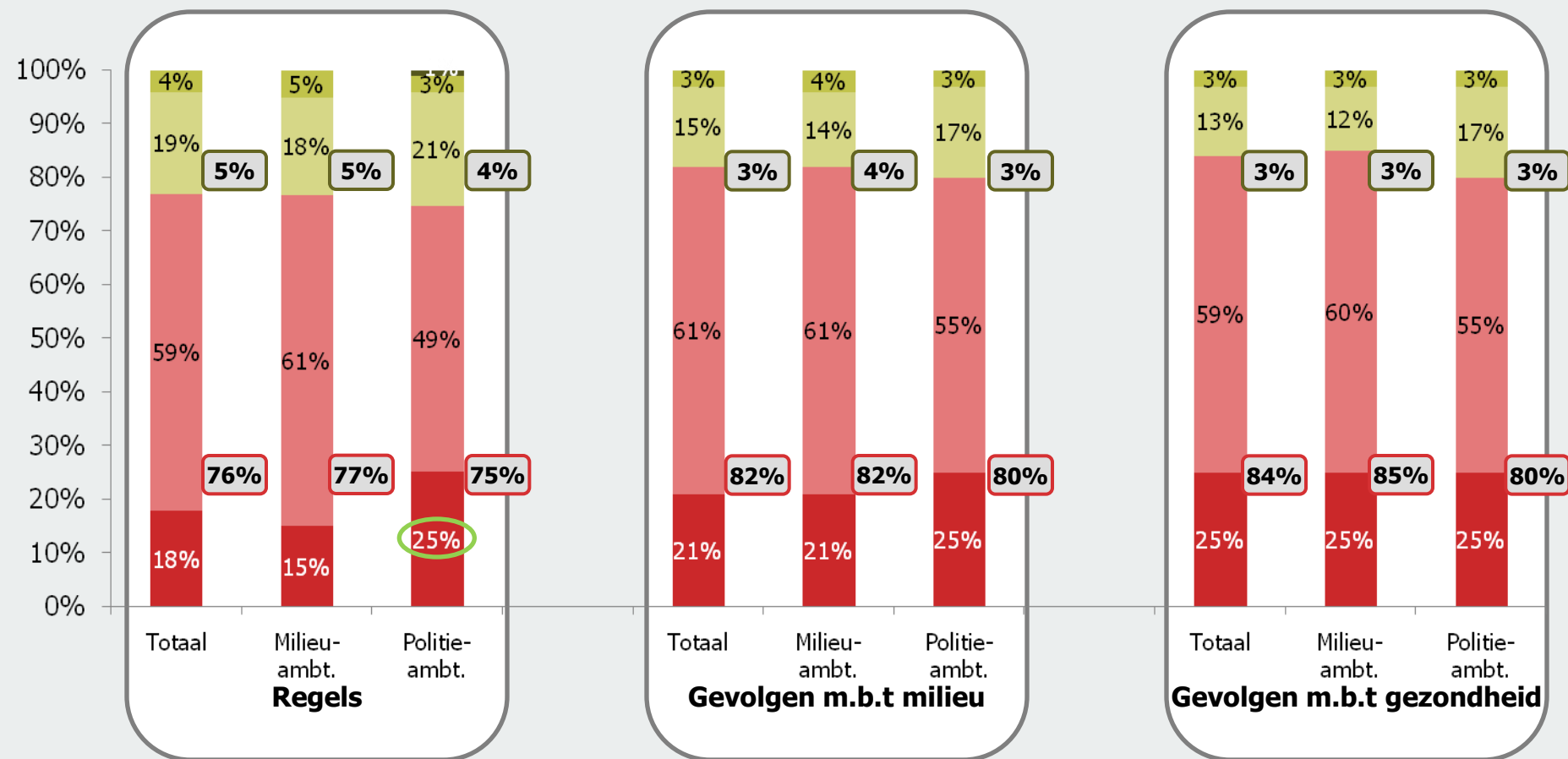
Algemene informatiebehoeften rond stoken

Stoken binnenshuis

- Zeer goed geïnformeerd
- Goed geïnformeerd
- Voldoende geïnformeerd
- Niet echt goed geïnformeerd
- Helemaal niet goed geïnformeerd

In welke mate denkt u dat de doorsnee burger goed geïnformeerd is over het thema 'stoken binnenshuis' (open haard of houtkachel)?

23

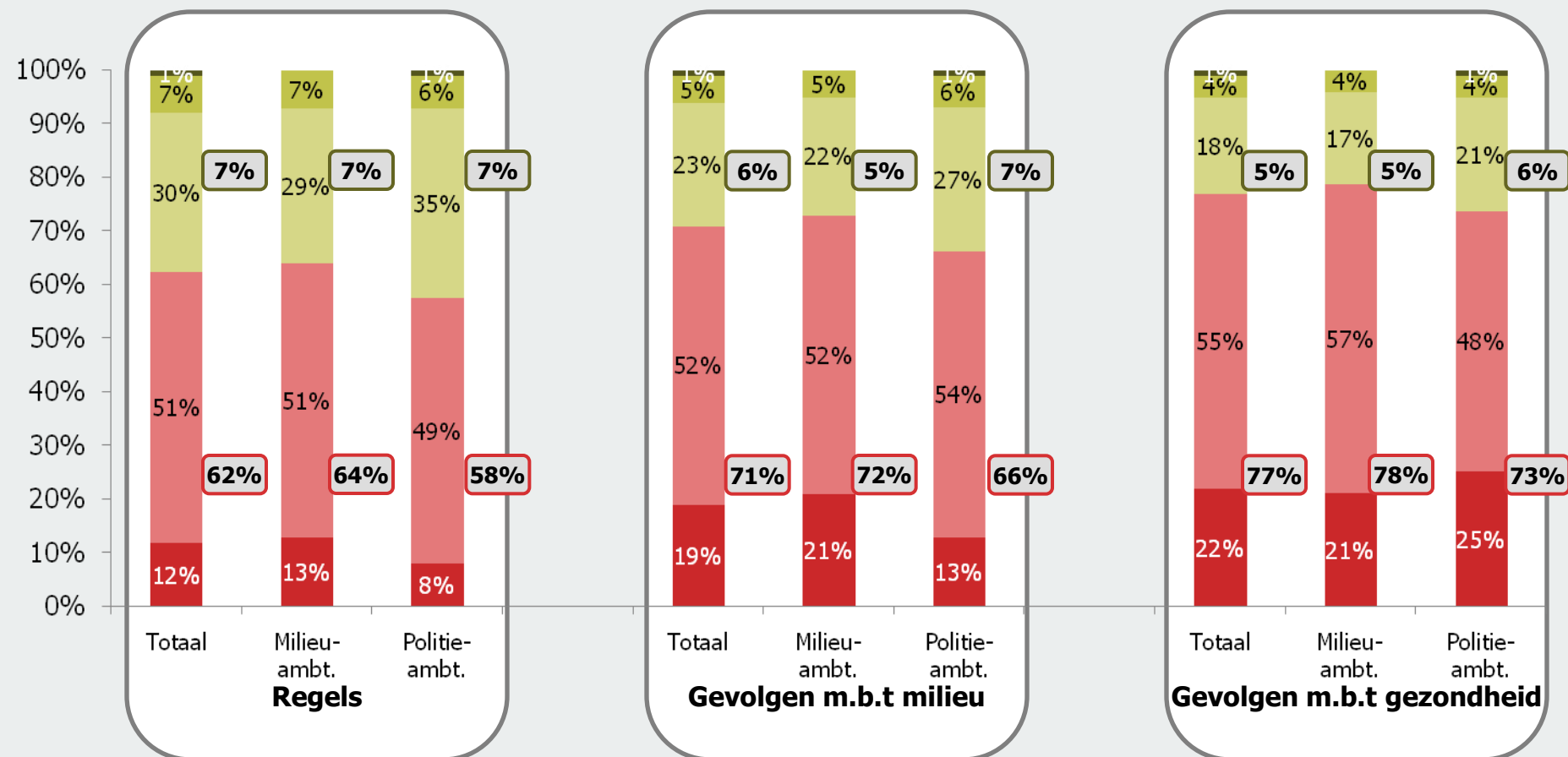
Algemene informatiebehoeften rond stoken

Stoken buitenshuis

- Zeer goed geïnformeerd
- Goed geïnformeerd
- Voldoende geïnformeerd
- Niet echt goed geïnformeerd
- Helemaal niet goed geïnformeerd

In welke mate denkt u dat de doorsnee burger goed geïnformeerd is over het thema 'stoken buitenshuis' (kampvuur, verbranden van (tuin-)afval)?

24

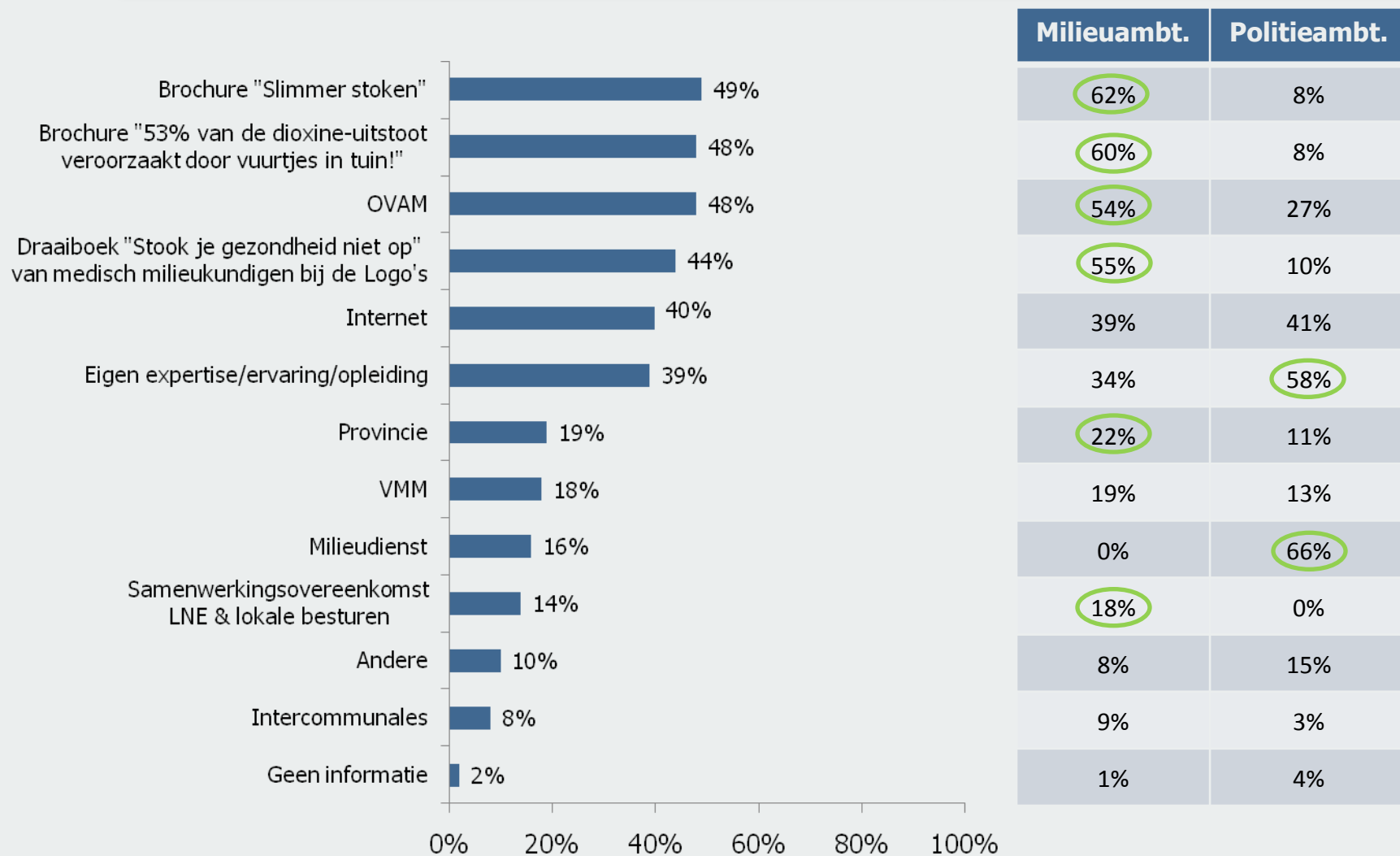

Algemene informatiebehoeften rond stoken

Informatiebronnen stoken

Waar haalt u de informatie of door welke instantie wordt u geïnformeerd rond het thema stoken (zowel binnenshuis als buitenshuis)?

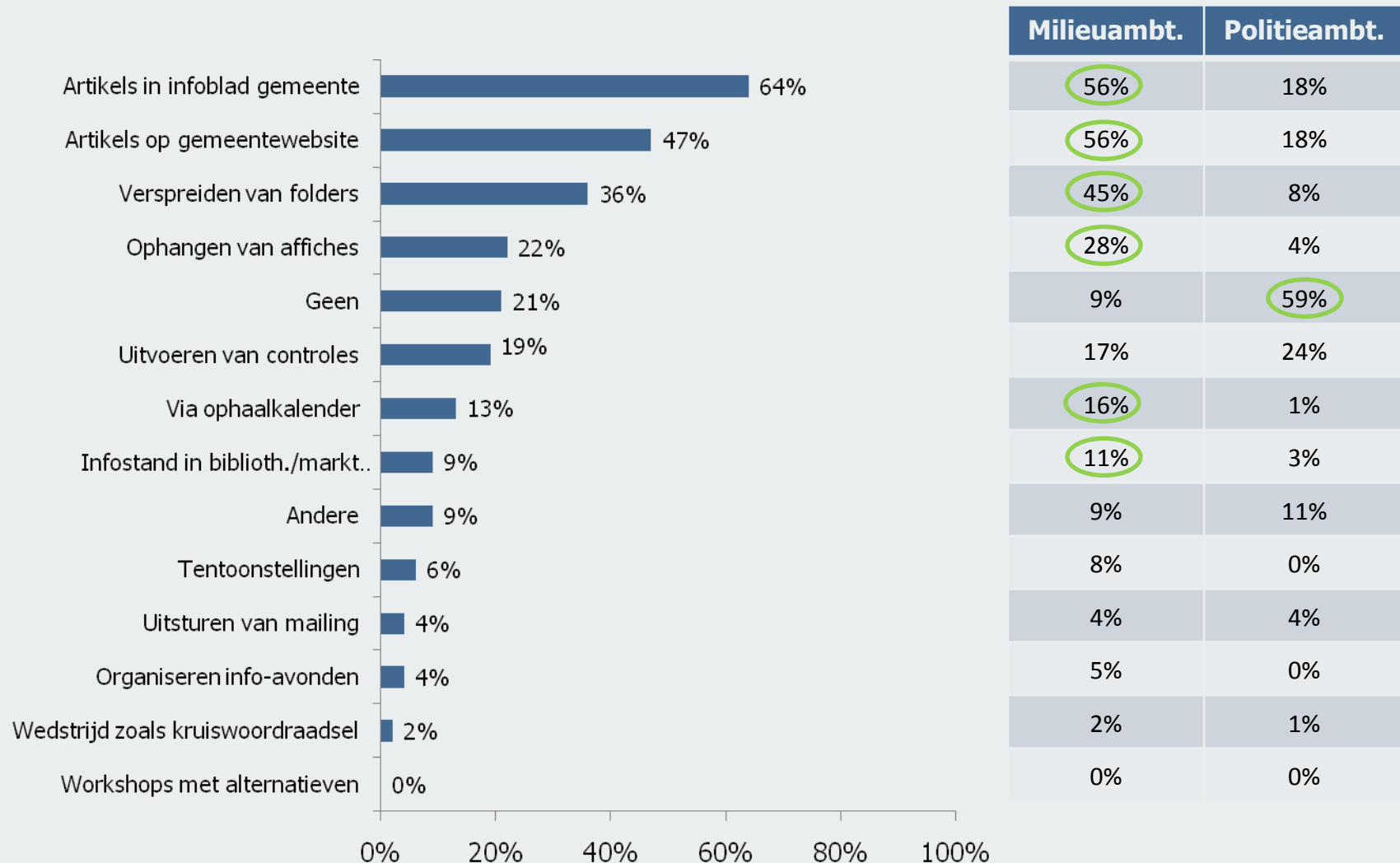

Algemene informatiebehoefte rond stoken

Sensibilisatiewijze stoken binnenshuis

Op welke manier probeert u de burger te sensibiliseren over de thematiek "stoken binnenshuis"?

26

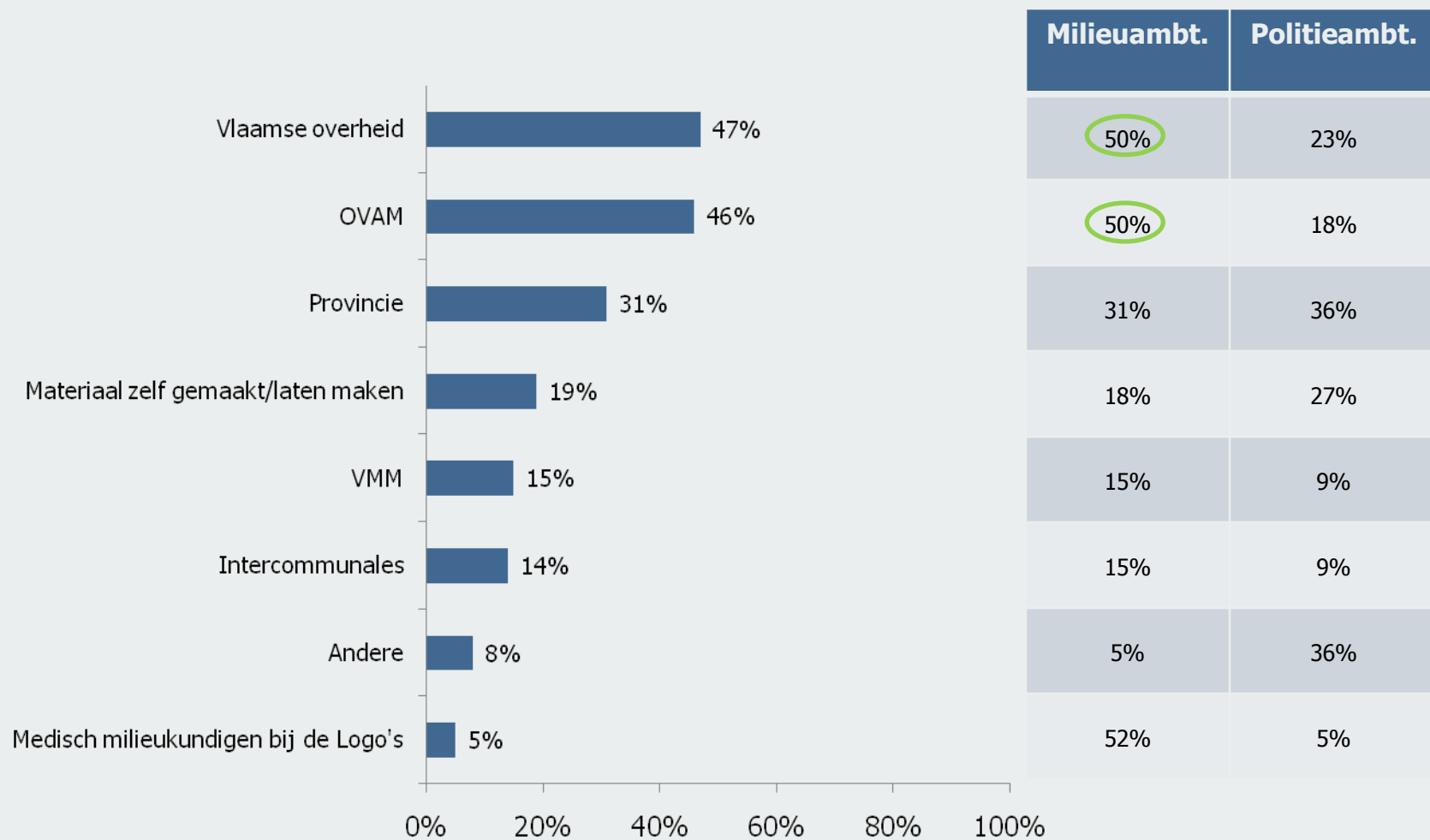
Basis: alle respondenten (n=299)

Algemene informatiebehoeften rond stoken

Bronmateriaal sensibilisatie stoken binnenshuis

Van waar is het materiaal dat u gebruik om de burgers te sensibiliseren m.b.t. stoken binnenshuis afkomstig?

27

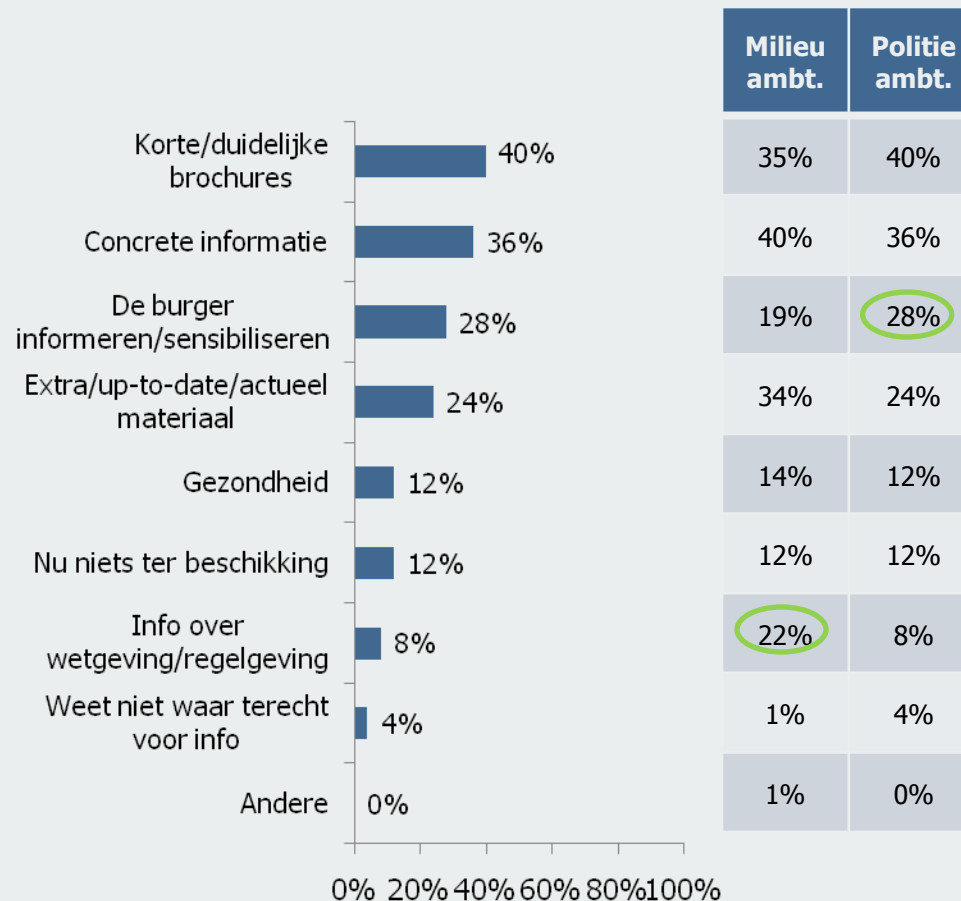
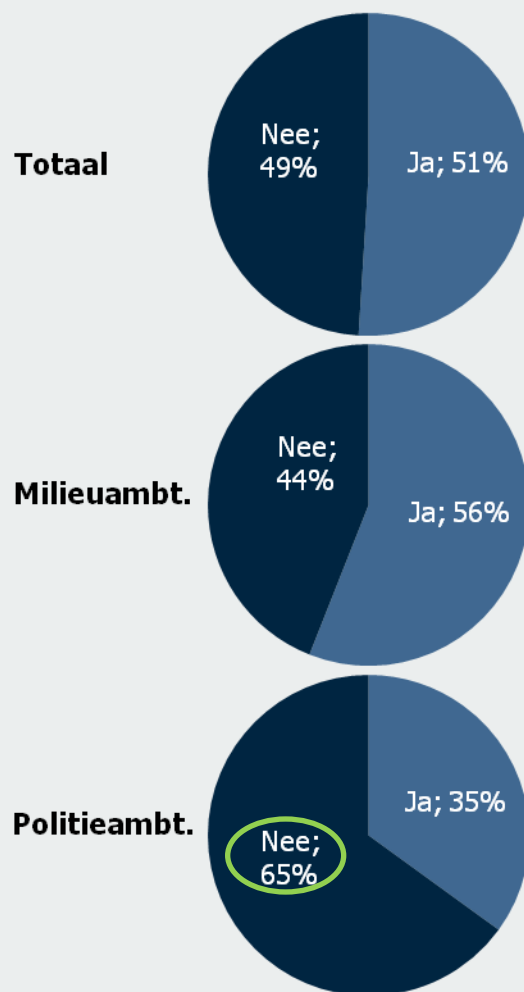
Algemene informatiebehoeften rond stoken

Bijkomend sensibilisatiemateriaal/informatie stoken binnenshuis

28

Heeft u nog bijkomend sensibilisatiemateriaal/informatie nodig m.b.t. stoken binnenshuis?

Waarom heeft u nog bijkomend sensibilisatiemateriaal/informatie m.b.t. stoken binnenshuis nodig? Wat mist u?

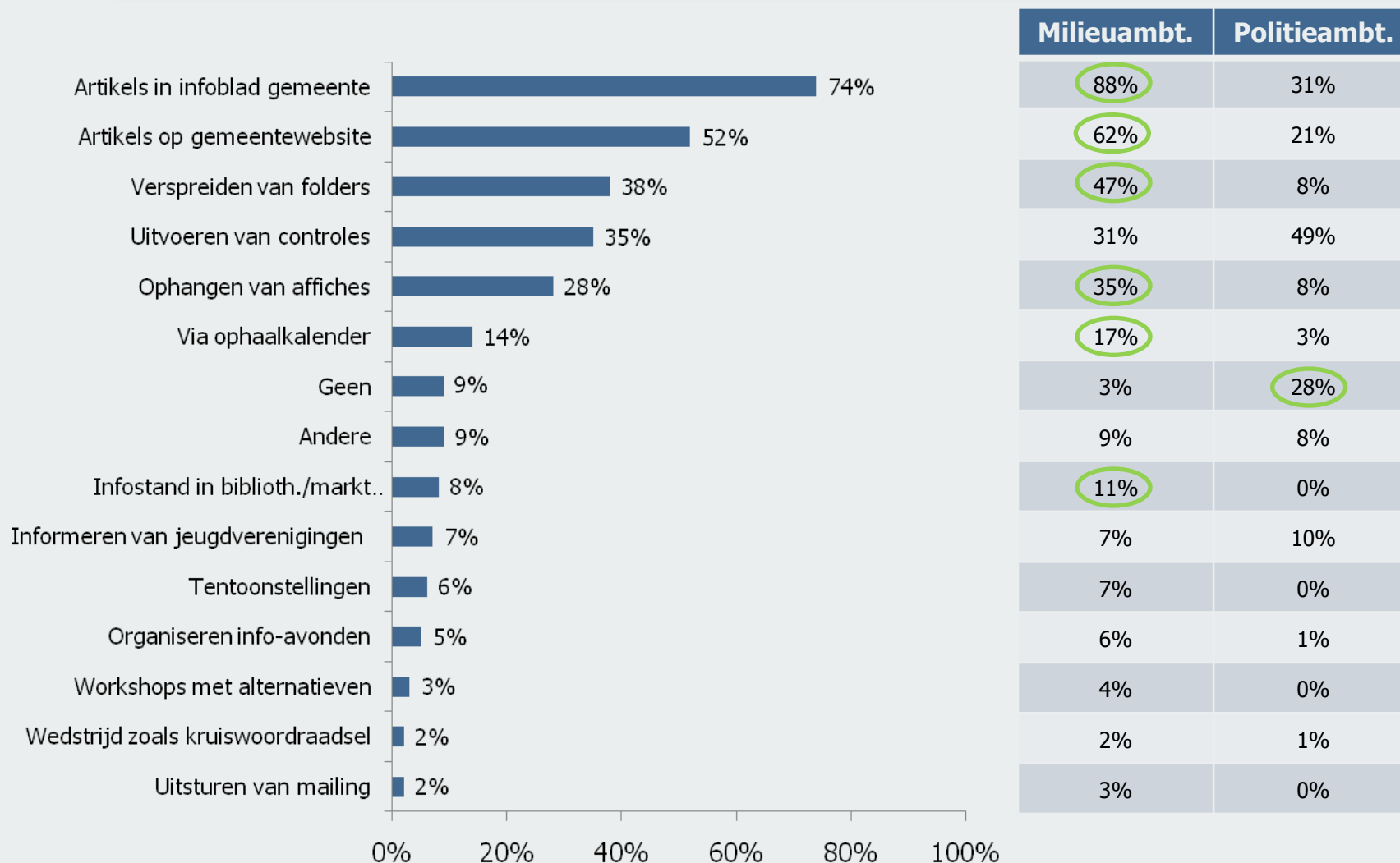

Algemene informatiebehoefte rond stoken

Sensibilisatiewijze stoken buitenshuis

Op welke manier probeert u de burger te sensibiliseren over de thematiek "stoken buitenshuis"?

29

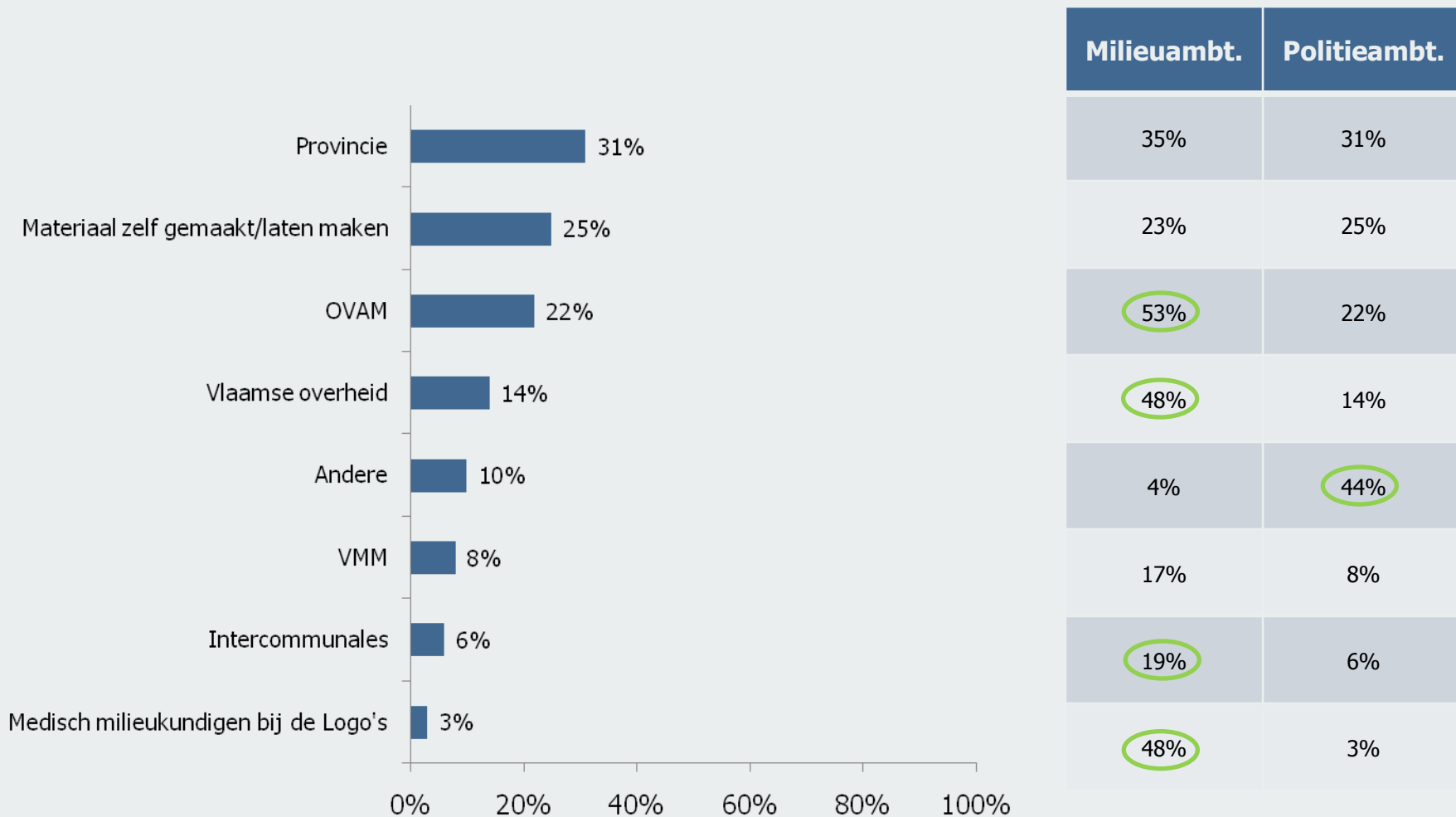
Basis: alle respondenten (n=299)

Algemene informatiebehoeften rond stoken

Bronmateriaal sensibilisatie stoken buitenshuis

Van waar is het materiaal dat u gebruik om de burgers te sensibiliseren m.b.t. stoken buitenshuis afkomstig?

30

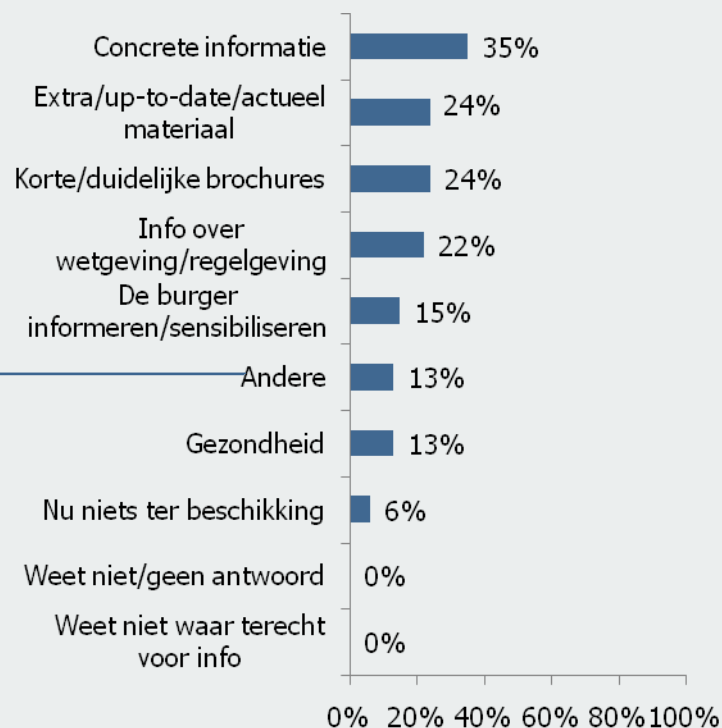
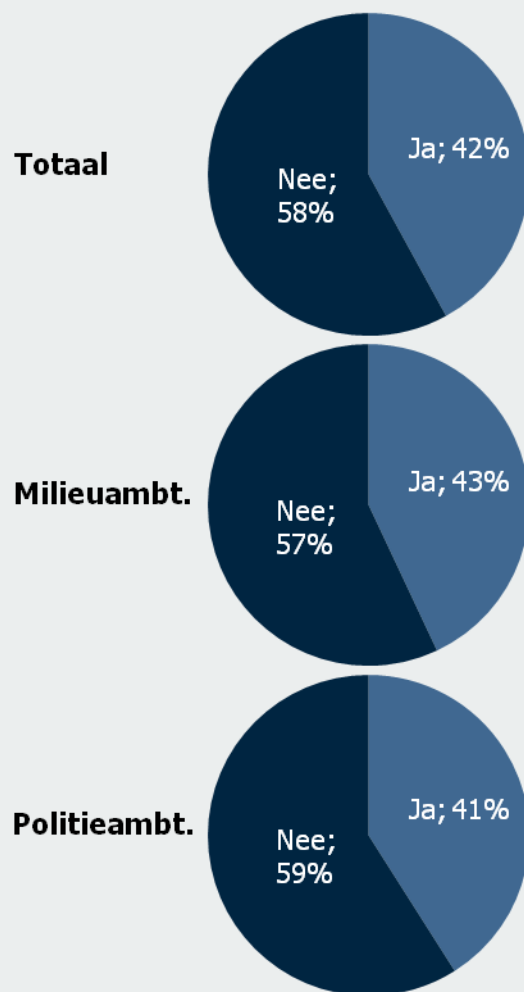
Algemene informatiebehoeften rond stoken

Bijkomend sensibilisatiemateriaal/informatie stoken buitenshuis

Heeft u nog bijkomend sensibilisatiemateriaal/informatie nodig m.b.t. stoken buitenshuis?

Waarom heeft u nog bijkomend sensibilisatiemateriaal/informatie m.b.t. stoken buitenshuis nodig? Wat mist u?

31

Verwijzing naar vorig hoofdstuk

	Milieu ambt.	Politie ambt.
Concrete informatie	36%	34%
Extra/up-to-date/actueel materiaal	27%	17%
Korte/duidelijke brochures	19%	38%
Info over wetgeving/regelgeving	23%	17%
De burger informeren/sensibiliseren	17%	7%
Andere	13%	14%
Gezondheid	16%	3%
Nu niets ter beschikking	5%	10%
Weet niet/geen antwoord	0%	0%
Weet niet waar terecht voor info	0%	0%

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Steekproefbeschrijving

Attitude t.o.v. vuurtje stoken

Informatiebehoeften rond stoken

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Gedragsveranderingen

Beoordeling huidige brochures

Nieuwe campagne

Conclusies en aanbevelingen

Stookgedrag

Focusgroepen

- **Aanmaken** van vuur met (kranten)-**papier**
- Er wordt toch heel wat **papier** verbrandt, ook al vermoedt men dat inkt, glanzend papier, reclame niet echt goed is, toch heeft men niet het gevoel dat dit kwaad kan
- Verbranden van **snoeiafval** als men stookt in de tuin
- Stoken van **afval** is een gekend fenomeen, vooral op het **platteland**.
- Slechts 1 persoon gaf toe zelf afval (buiten papier en karton) te verbranden in de eigen tuin.
- Stoken van **aardappelschillen** om de schouw te kuisen is een gebruik dat van generatie tot generatie wordt over gedragen
- **As** is goed voor de vruchtbaarheid van de grond en wordt meestal uitgestrooid in de tuin voor het bemesten van bvb. fruitbomen, planten. As wordt ook op de mesthoop of in de kippenren gegoid.

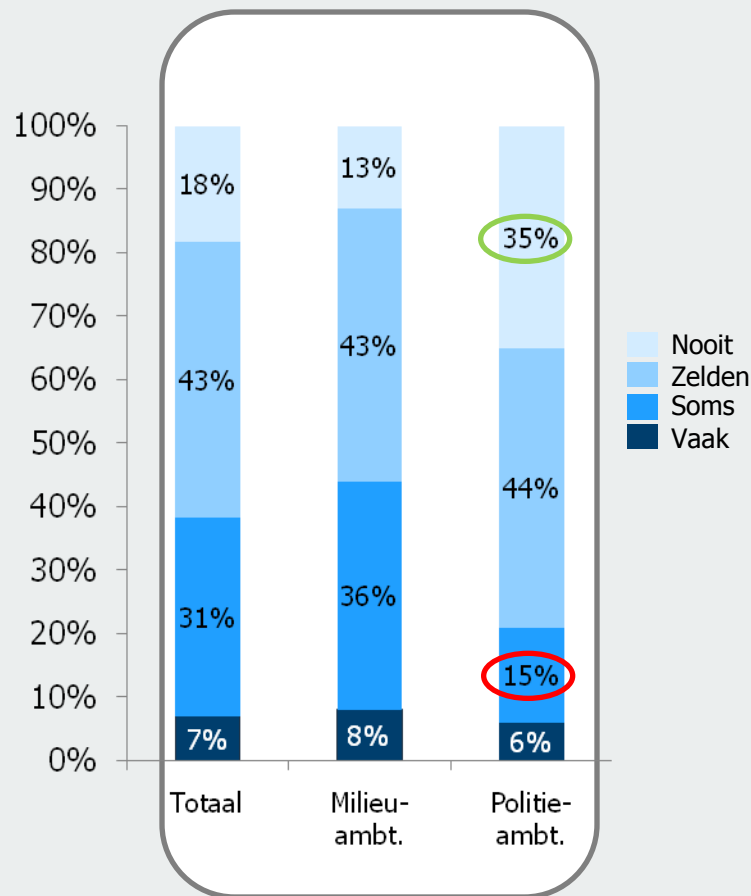

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Informatiebehoefte m.b.t. stoken binnenshuis

In welke mate krijgt u te maken met vragen van burgers rond informatie over stoken binnenshuis?

34

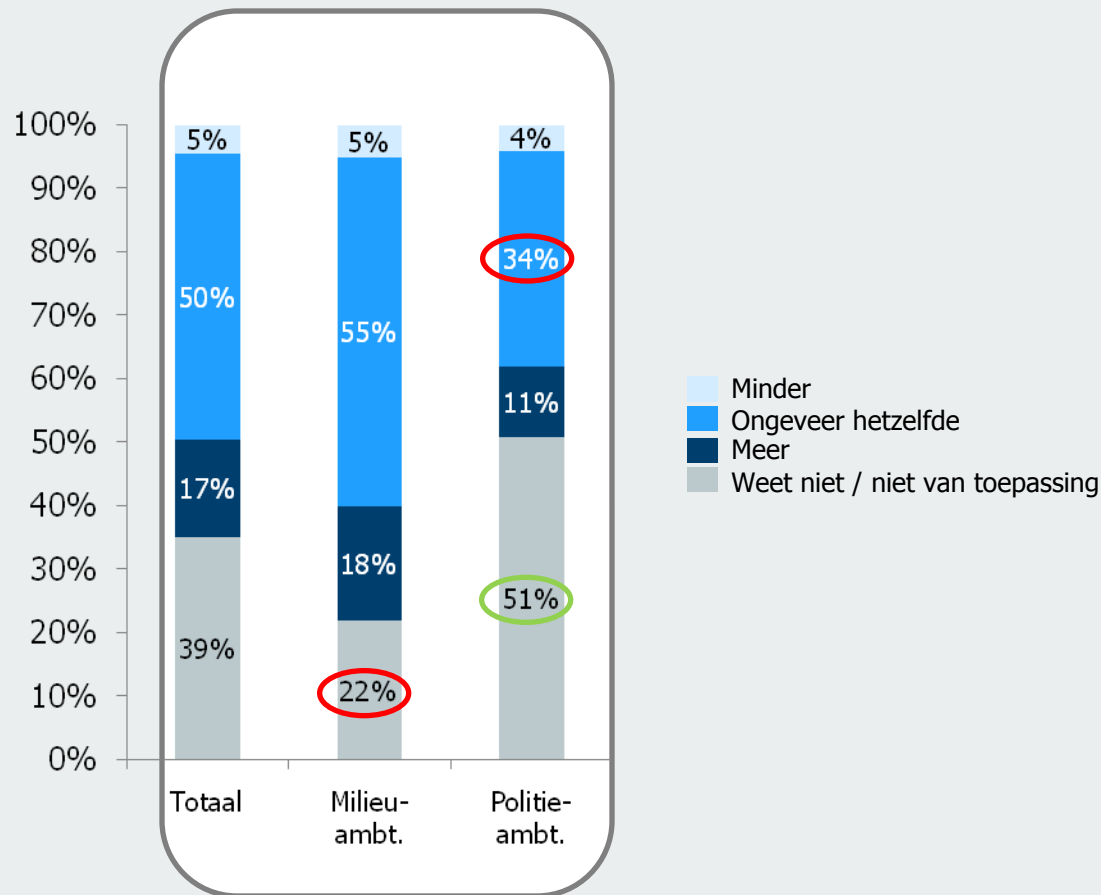

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Informatiebehoefte m.b.t. stoken binnenshuis

Krijgt u nu meer of minder vragen van burgers rond informatie over stoken binnenshuis in vergelijking met vijf jaar terug?

35

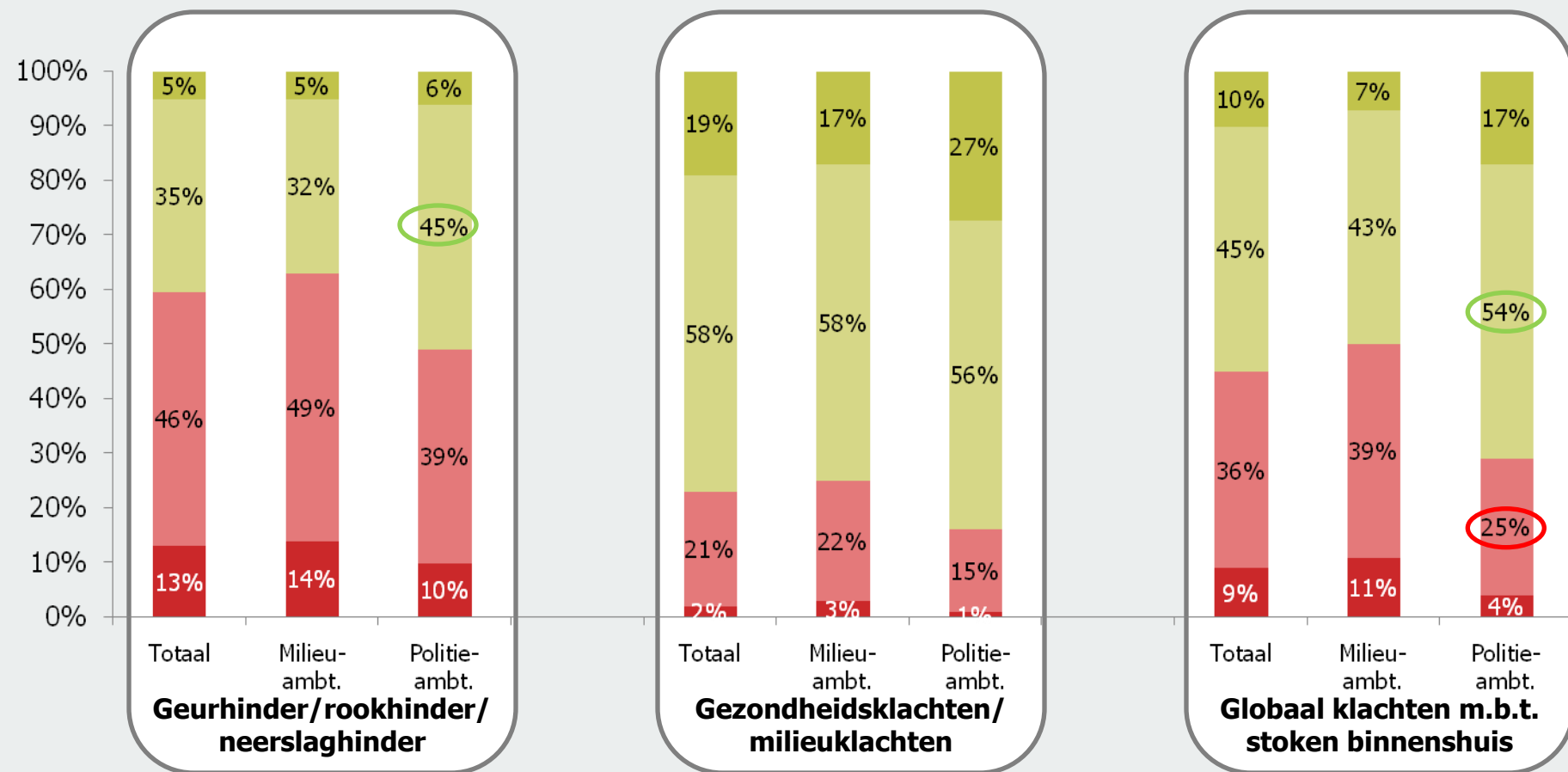
Ervaring m.b.t. stoken in openlucht en binnenshuis

Klachtengedrag m.b.t. stoken binnenshuis

In welke mate krijgt u te maken met klachten van burgers i.v.m. stoken binnenshuis?

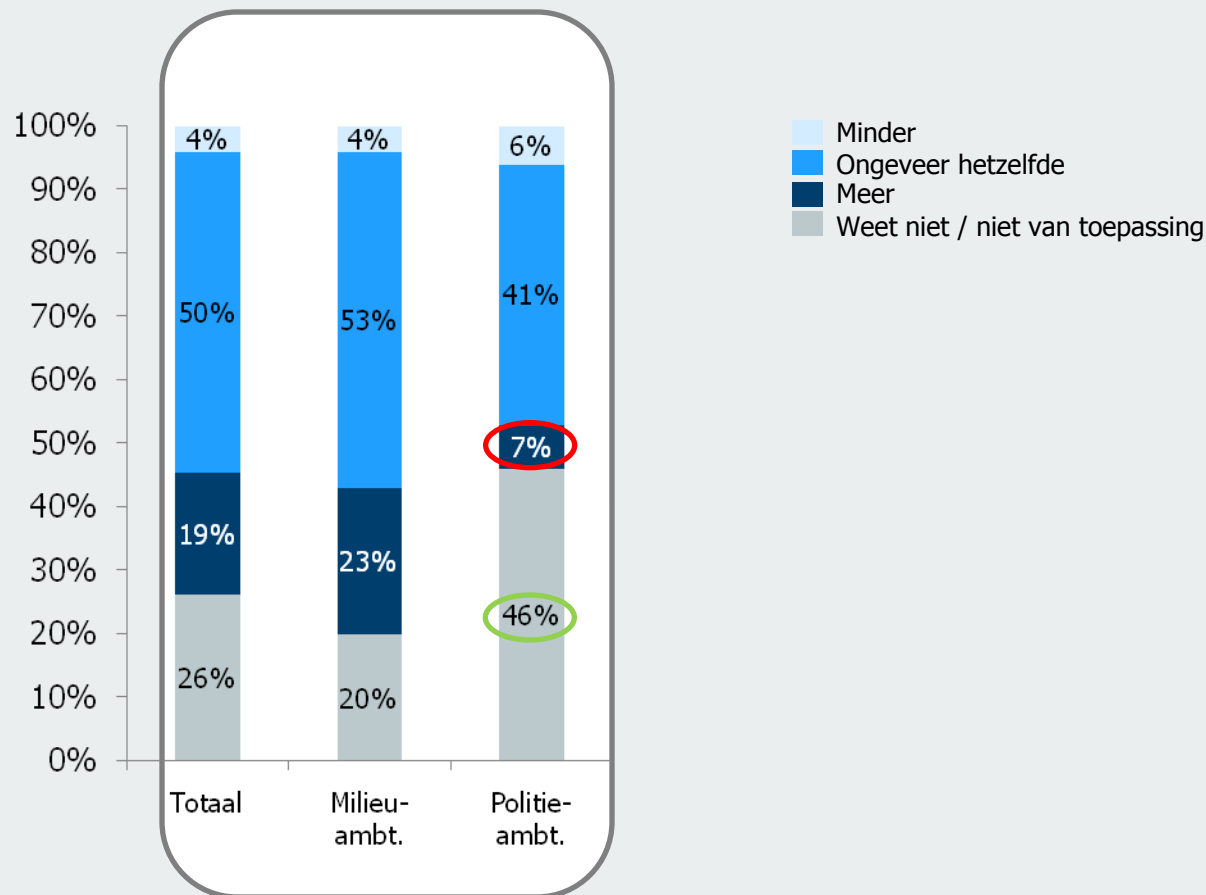
36

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Klachtengedrag m.b.t. stoken binnenshuis

Krijgt u nu meer of minder klachten van burgers i.v.m. stoken binnenshuis in vergelijking met vijf jaar terug?

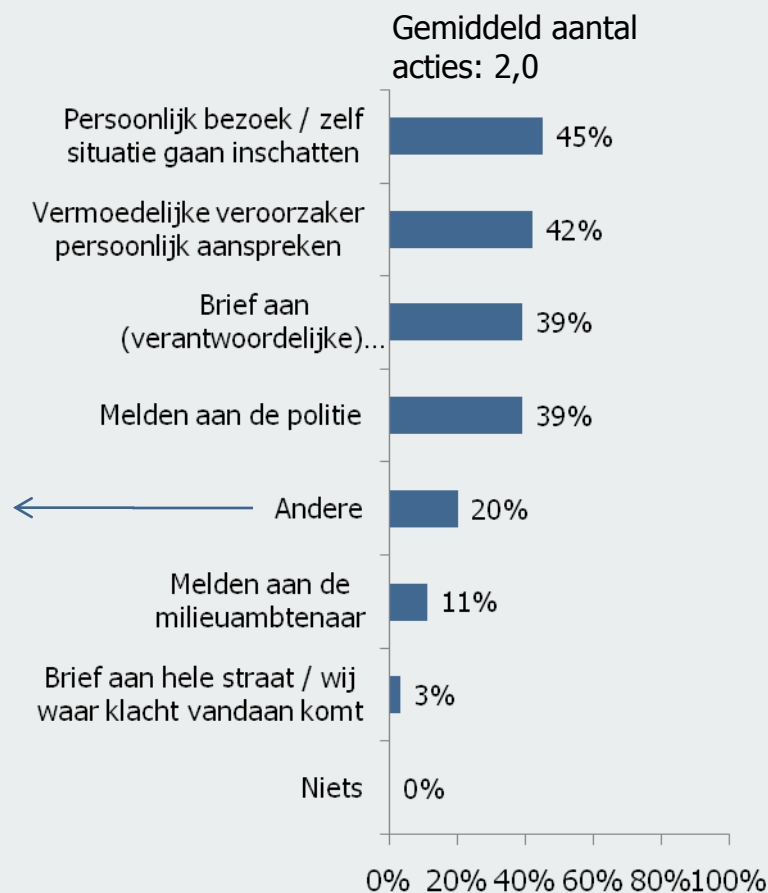
Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Klachtenafhandeling m.b.t. stoken binnenshuis

Wanneer u een klacht van een burger krijgt m.b.t. stoken binnenshuis, wat doet u dan met deze klacht?

38

- Persoonlijk contact zoeken
- Bij vaststelling van inbreuk stellen wij pv op
- desgevallend proces-verbaal
- Doorverwijzen juridische dienst klachten privaat domein
- Doorverwijzen naar de vrederechter
- Optreden via GAS
- Folder 'slimmer stoken' bezorgen
- Huisvuilophaling controleren (elektronisch diftarsysteem laat toe de ophaalbewegingen te controleren)
- informeren dat klager bij de politie terecht kan
- klager aanzetten tot persoonlijke communicatie met beklagde.
- Klager duidelijk maken dat de overtreding op heterdaad betrapt moet worden. Direct bellen naar de politie wanneer de situatie zich opnieuw voordoet. Bij aanhoudende klachten zelf ter plaatse gaan. In bepaalde situaties vragen om de schoors
- Klager ontvangt informatie/brochure en spreekt particuliere veroorzaker zelf aan.
- onderzoek instellen
- onderzoek wijkinspecteur
- ter plaatse vaststellingen doen en indien nodig proces-verbaal opstellen
- Wijkagent inschakelen

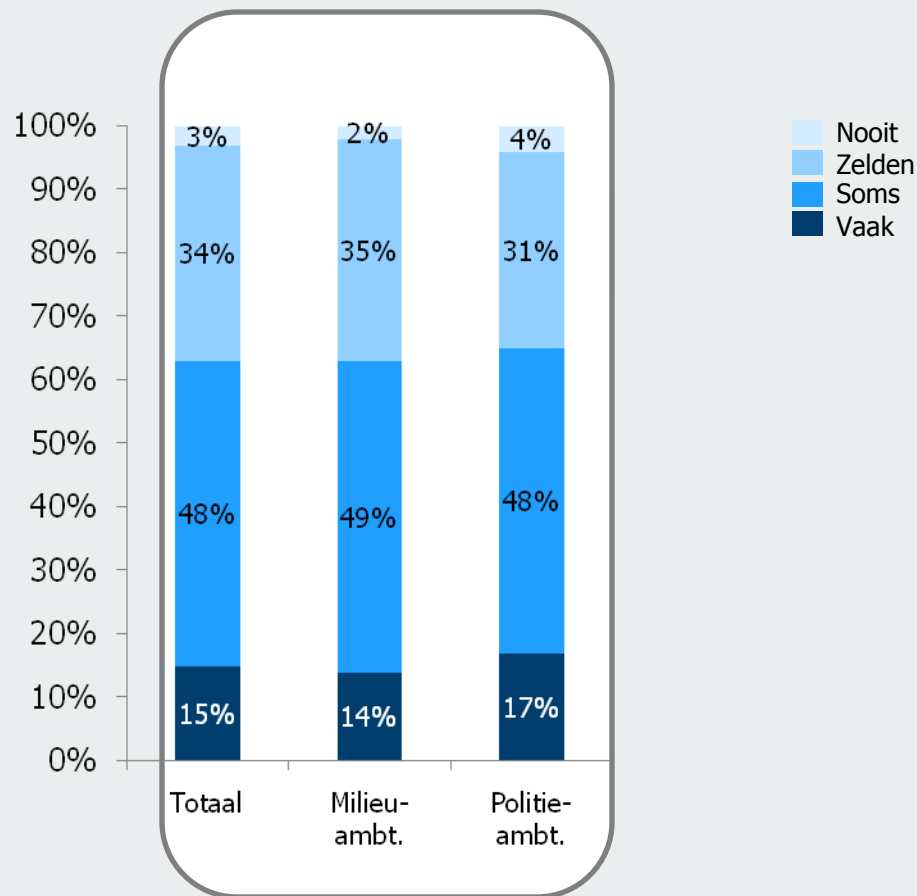
	Milieuambt.	Politieambt.
	44%	49%
	39%	49%
	48%	10%
	52%	0%
	17%	32%
	0%	48%
	15%	12%
	0%	0%

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Informatiebehoefte m.b.t. stoken buitenshuis

In welke mate krijgt u te maken met vragen van burgers rond informatie over stoken buitenshuis?

39

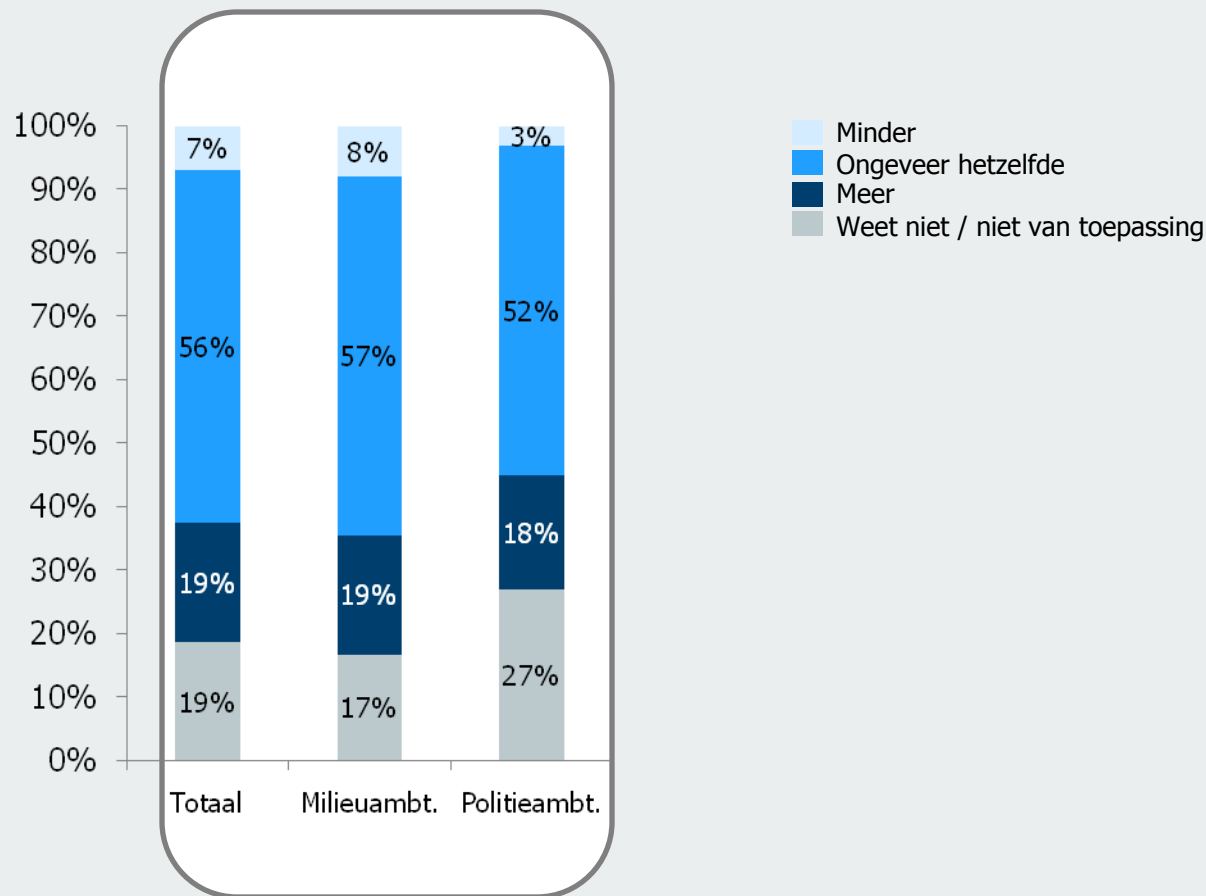

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Informatiebehoefte m.b.t. stoken buitenshuis

Krijgt u nu meer of minder vragen van burgers rond informatie over stoken buitenshuis in vergelijking met vijf jaar terug?

40

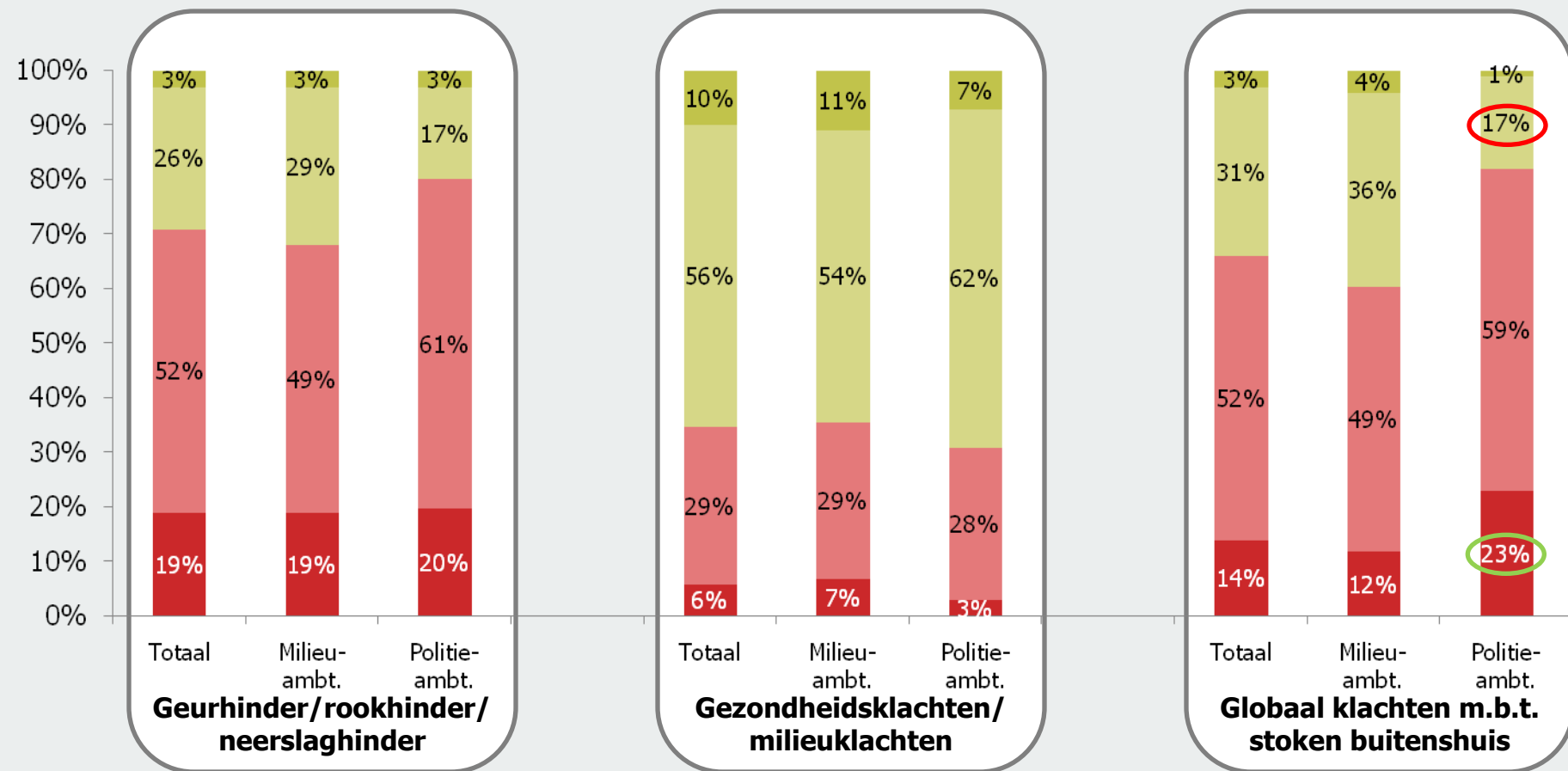
Ervaring m.b.t. stoken in openlucht en binnenshuis

Klachtengedrag m.b.t. stoken buitenshuis

In welke mate krijgt u te maken met klachten van burgers i.v.m. stoken buitenshuis?

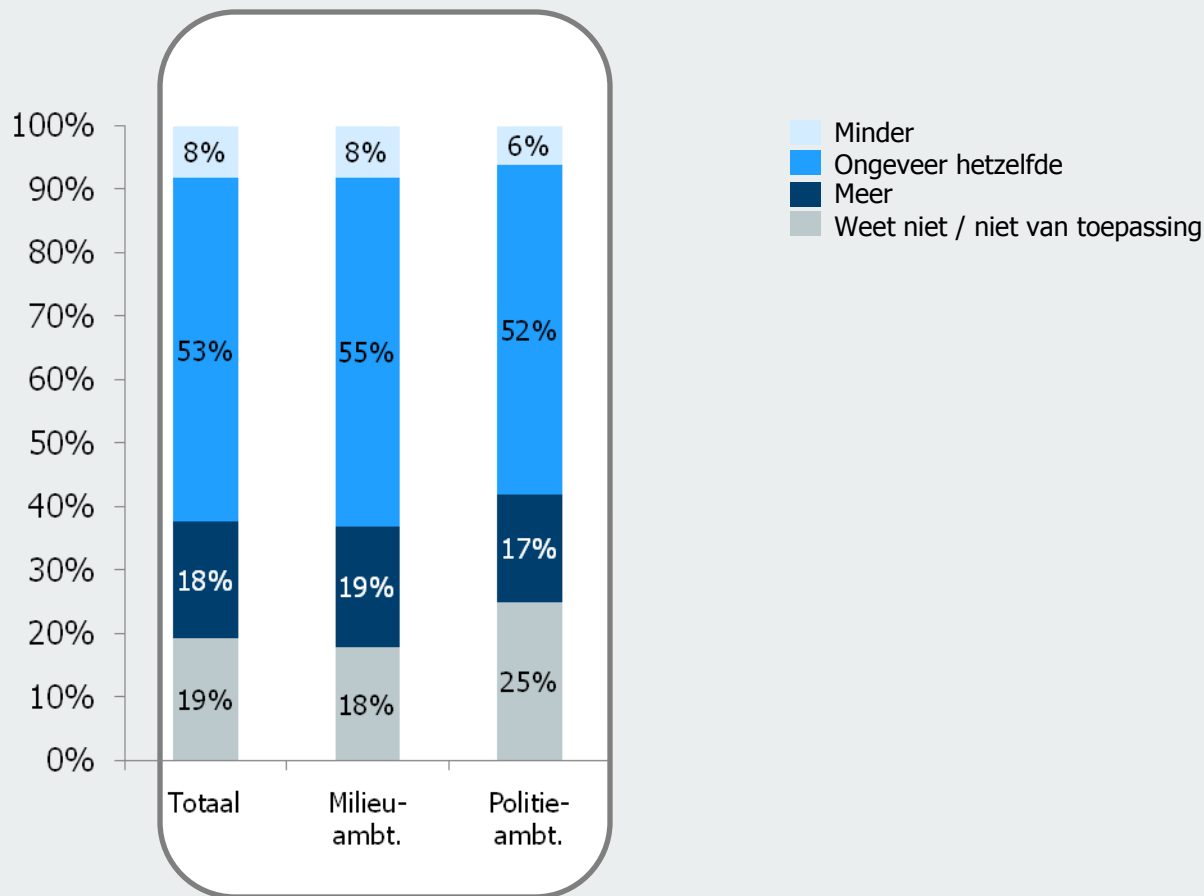
41

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Klachtengedrag m.b.t. stoken buitenshuis

Krijgt u nu meer of minder klachten van burgers i.v.m. stoken buitenshuis in vergelijking met vijf jaar terug?

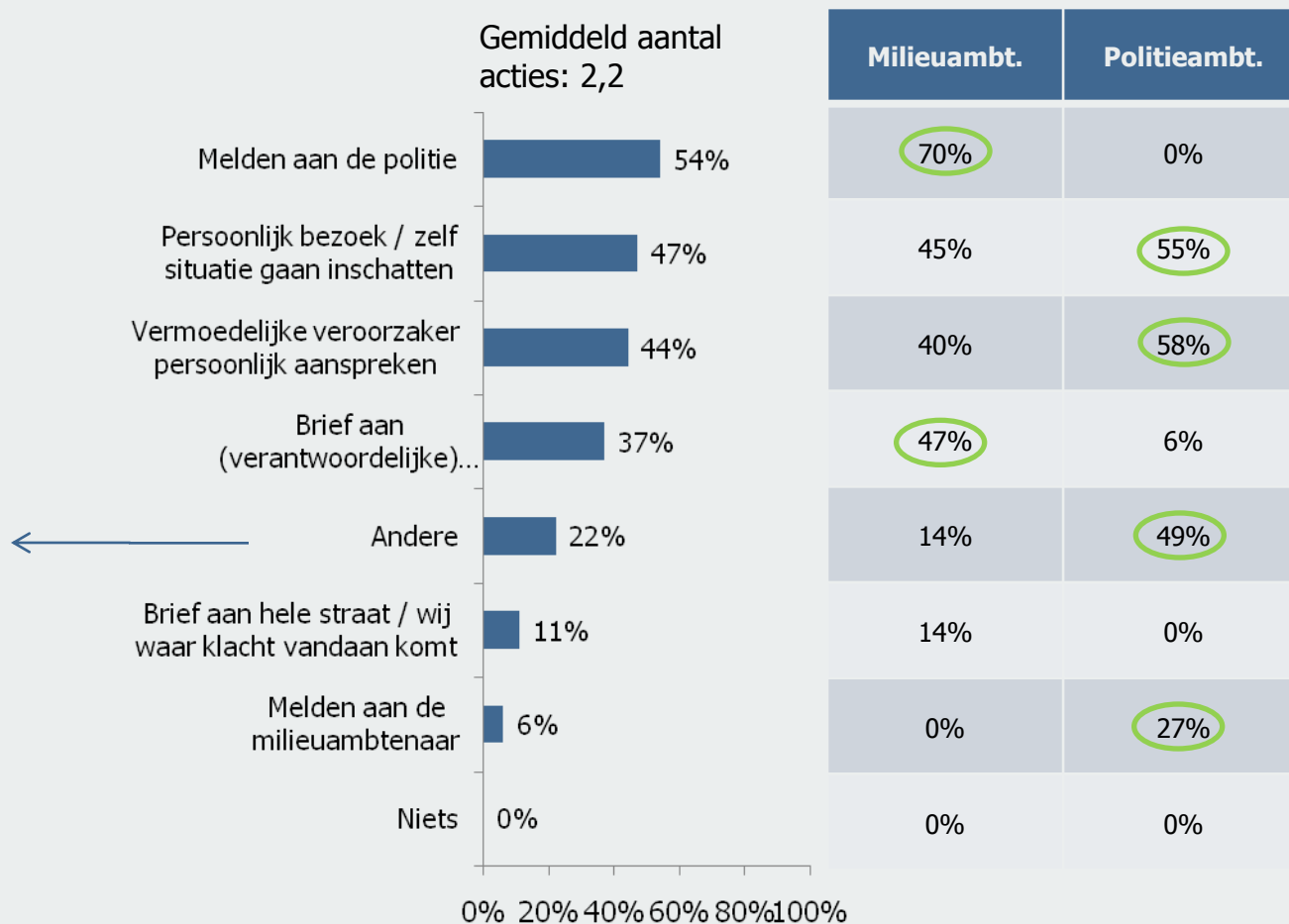
Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Klachtenafhandeling m.b.t. stoken buitenshuis

Wanneer u een klacht van een burger krijgt m.b.t. stoken buitenshuis, wat doet u dan met deze klacht?

43

- aanmaning, PV opmaken bij herhaalde inbreuk
- Administratieve sanctie
- afvalgegevens opvragen van vermoedelijke veroorzaker
- Algemene Bestuurlijke Politieverordening
- bij recidive : PV opstellen
- Bij vaststelling pv opstellen
- Folder over dioxines bezorgen aan veroorzaker
- Gaswetgeving
- idem als binnenshuis
- Ik vraag aan klager om te melden op moment van hinder
- persoonlijk overleg met milieupolitie
- ploeg ter plaatse
- politie bij aanhoudende klacht
- wijkagent
- wijkinspecteur ter plaatse sturen

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Steekproefbeschrijving

Attitude t.o.v. vuurtje stoken

Informatiebehoeften rond stoken

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Gedragsveranderingen

Beoordeling huidige brochures

Nieuwe campagne

Conclusies en aanbevelingen

Gedragsverandering

45

Focusgroepen

Twee strategieën:

- 1. Zachte aanpak:** informeren en sensibiliseren en **tegelijkertijd** het faciliteren van de mogelijkheden om zich van afval te ontdoen
- 2. Harde aanpak:** verstrengen van controles en beboeten van het stoken van huisvuil

Vooraf aanhang voor zachte aanpak, want verstrengen van controles werkt verklik-cultuur in de hand. Meer controles en boetes kunnen enkel nadat een goede campagne werd gevoerd en enkel bij extreme overtredingen.

“Belonen is efficiënter dan bestraffen”

- Statiegeld voor PET-flessen (cfr. Nederland)
- Korting voor mensen die veel naar het containerpark gaan
- ...

Afvalbeleid

Focusgroepen

Verbranden van afval vertoont sterke gelijkenissen met sluikestorten. Beiden zijn het gevolg van een mank lopend afvalbeleid.

- Containerparken:
  - Niet bereikbaar voor oudere en voor mensen die geen auto hebben
  - Beleid m.b.t. containerparken verschilt van gemeente tot gemeente
  - Kostprijs containerpark is onlogisch. Enerzijds het principe van de vervuiler betaalt, anderzijds moet je mensen aansporen om naar het containerpark te gaan
  - Openingsuren containerpark ontoereikend
- Huisvuilophaling:
  - Voldoet in grote lijnen, maar
  - Vuilzakken te duur voor lagere inkomens
  - Frequentie van afval ophaling vooral in zomer problematisch voor bewoners van appartementen
  - Goed informeren (van ouderen) over wat er in de vuilzakken mag (vooral m.b.t. PMD)
- Verpakkingen
  - Producenten stimuleren om verpakkingen te verminderen => met moet de veroorzakers van afval bij het beleid betrekken
  - Heel wat deelnemers zijn bereid om initiatieven te nemen: herbruikbare zakken, statiegeld voor plastic en glazen flessen, gebruik van herbruikbare dozen voor aankopen bvb. charcuterie.

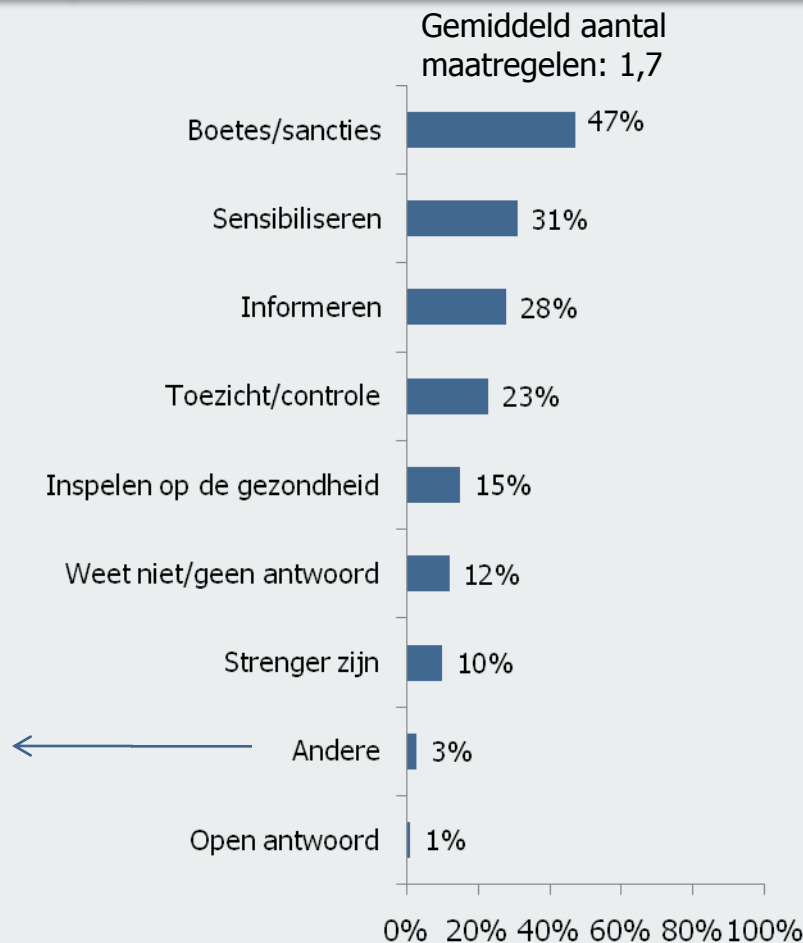

Gedragsverandering

Mogelijke maatregelen

Welke maatregelen kunnen volgens u een gedragsverandering bij de burger teweeg brengen? Met andere woorden, wat zorgt ervoor dat mensen zich aan de regels m.b.t. stoken (niet meer illegaal stoken, enkel stoken op een verantwoorde manier) houden?

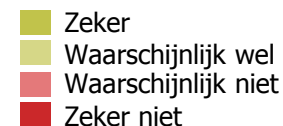
- Gratis milieupark
- Hun eigen gedrag en opvoeding
- Onze inwoners zijn er zich van bewust dat stoken door de burens niet wordt aanvaard.
- Veel heeft te maken met het ophalen van afval en de soepelheid van het aanvaarden van afval op de containerparken, ook het weigeren van gesorteerd afval door de ophaaldiensten leidt tot sluikstoken.
- Verontreinigd houtafval gratis aanvaarden op containerpark.
- In verzekeringspolis opnemen dat ongelukken door illegaal stoken niet verzekerd zijn

	Milieuambt.	Politieambt.
Boetes/sancties	47%	46%
Sensibiliseren	31%	34%
Informeren	28%	27%
Toezicht/controle	25%	14%
Inspelen op de gezondheid	18%	3%
Weet niet/geen antwoord	11%	14%
Strenger zijn	11%	6%
Andere	2%	4%
Open antwoord	0%	3%

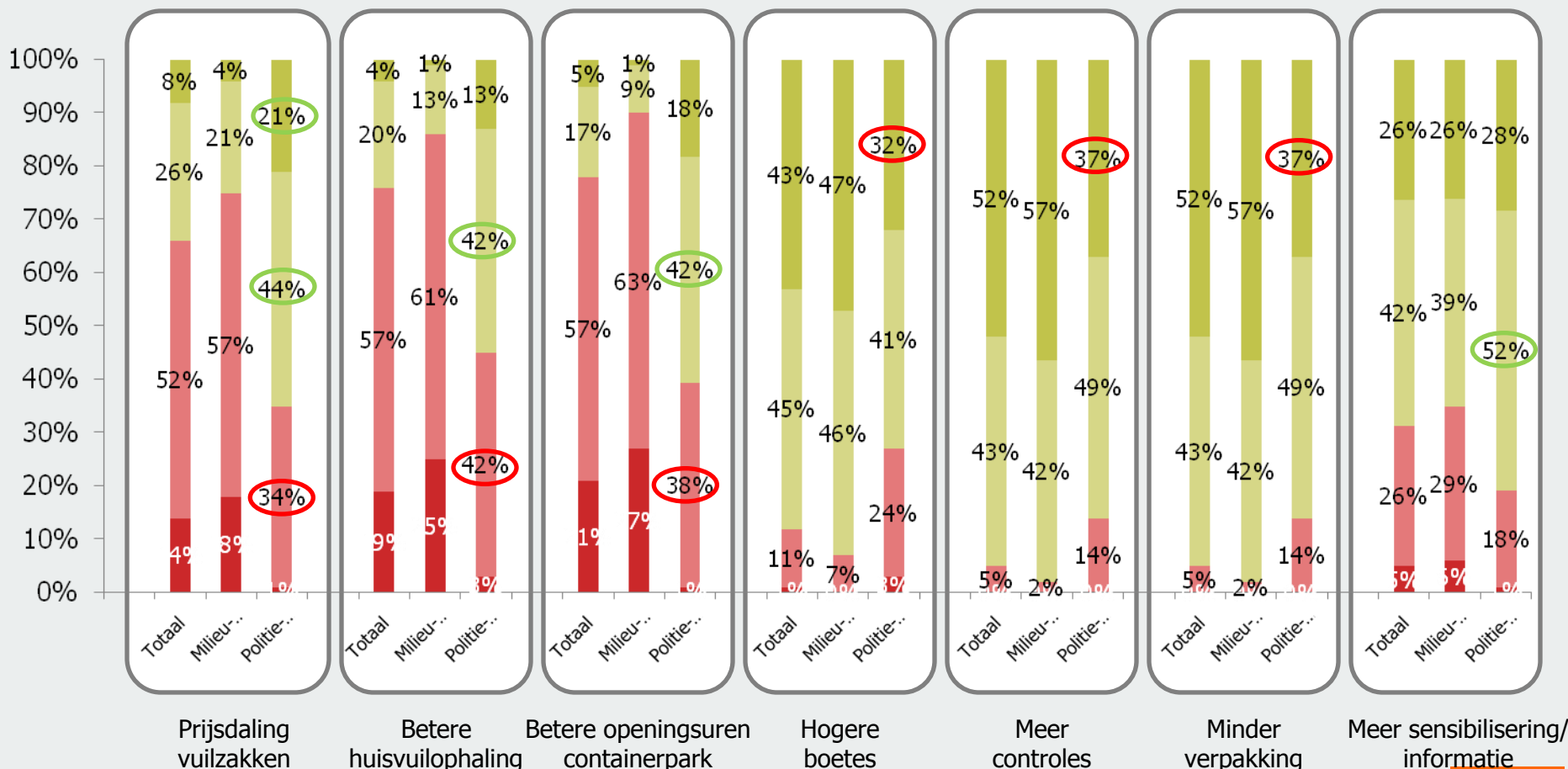
Gedragsverandering

Mogelijke maatregelen

In welke mate denkt u dat volgende zaken mensen gaan aanzetten om hun gedrag te veranderen (d.w.z. dat ze niet meer illegaal stoken, enkel stoken op een verantwoorde manier)?

48

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Steekproefbeschrijving

Attitude t.o.v. vuurtje stoken

Informatiebehoeften rond stoken

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Gedragsveranderingen

Beoordeling huidige brochures

Nieuwe campagne

Conclusies en aanbevelingen

Globale beoordeling folders

Focusgroepen

- Slechts een enkeling herinnert zich een folder, voornamelijk de folder m.b.t. stoken binnenshuis
- Algemeen gaat de voorkeur eerder uit naar de folder m.b.t. stoken binnenshuis, dit omdat deze folder aansluit op wat men zelf kan gebruiken. De folder m.b.t. stoken in openlucht is volgens de deelnemers gericht naar mensen die afval verbranden en dat doen de meesten niet.
- De toon van de folders is heel verschillend. De folder m.b.t. stoken binnenshuis is positiever en uitnodigend. De folder m.b.t. stoken in openlucht is negatief en vooral berispelend opgesteld
- Emissie-cijfers verschillen. Dit werkt ergernis op. In folder stoken in openlucht wordt 53% van de dioxine-uitstoot veroorzaakt door vuurtjes in de tuin, in de folder m.b.t. stoken binnenshuis is de emissie van dioxine-uitstoot door tonnetjes en open vuren "maar" goed voor 46%.

Beoordeling folder stoken binnenshuis

51

Focusgroepen

- **Algemeen:** positief opgesteld, uitnodigend
- Nadruk ligt op informeren
- Warme kleuren, rode en oranje kleuren verwijzen naar vuur, gezelligheid en warmte.
- Gebruikte kleuren maken folder minder goed leesbaar (witte tekst op oranje achtergrond).
- Duidelijk taalgebruik, maar oppassen voor gespecialiseerd taalgebruik.
- Te veel tekst want mensen lezen niet graag. Meer samenvattend, in bullets, visueel.
- Men verwacht ook technische informatie over bijvoorbeeld, "goede" kachels en open haarden, hoe moet men deze goed installeren, wat is een goede schouw
- Nuttige informatie voor mensen die geen ervaring hebben met stoken. Men gaat er van uit dat de folder weinig nieuwe informatie bevat voor ervaren stokers, toch lezen heel wat deelnemers zaken die ze eigenlijk niet wisten.
- Verspreiden van folder bij verkopers van kachels en open haarden.

Beoordeling folder stoken buitenshuis

Focusgroepen

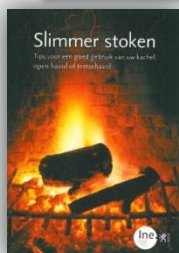
- **Algemeen:** negatief opgesteld, verbiedend
- Men vindt de folder verwijtend, schools, belerend
- Beeld van afval dat in vuurtje wordt verbrand spreekt veel mensen niet aan omdat men dit zelf nooit zou doen.
- Het onderwerp van de folder is niet zo duidelijk.
- Slogan wekt bij sommigen nieuwsgierigheid. Dat 53% van de emissie van dioxine in Vlaanderen afkomstig is van stoken in open lucht komt bij veel deelnemers ongeloofwaardig over. Men heeft dan ook minder vertrouwen in de folder.
- Folder is oubollig, saai. Anderzijds vindt men groen wel een goede keuze van kleur omwille van de duidelijke associatie met milieu.
- Duidelijk taalgebruik, maar oppassen voor gespecialiseerd taalgebruik.
- Folder kan concreter.
- Te veel tekst want mensen lezen niet graag. Meer samenvattend, in bullets, visueel.
- Mensen die afval verbranden weten dat ze niet goed bezig zijn, deze folder gaat hun gedrag niet veranderen.

Beoordeling huidige brochures

Bekendheid van de brochures

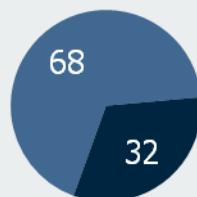
Kent u volgende brochures?

53

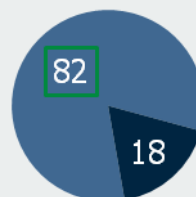

Slimmer stoken

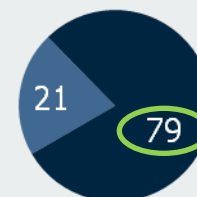
Totaal, n=299

Milieuambt., n=228

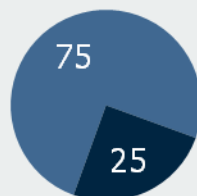

Politieambt., n=71

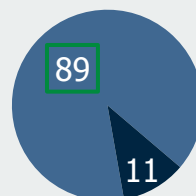

53% van de dioxide-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin

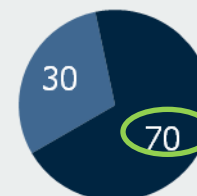
Totaal, n=299

Milieuambt., n=228

Politieambt., n=71

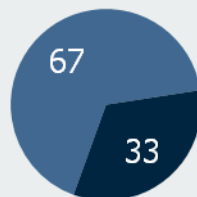

■ Ja
■ Nee

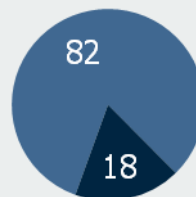

Draaiboek "Stook je gezondheid niet op"

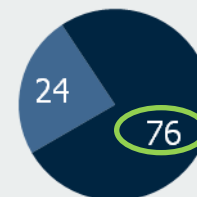
Totaal, n=299

Milieuambt., n=228

Politieambt., n=71

Beoordeling huidige brochures

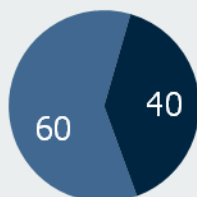
Bekendheid van de brochures

Heeft u dit beeld al gezien?

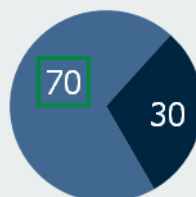
55

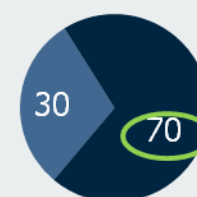
Totaal, n=299

Milieuamt., n=228

Politieamt., n=71

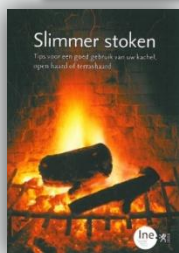
■ Ja ■ Nee

Beoordeling huidige brochures

Vertrouwdheid met de brochures

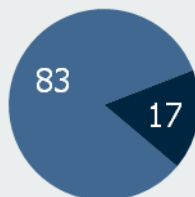
Heeft u deze brochures zelf gelezen?

56

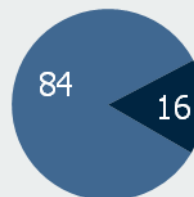

Slimmer stoken

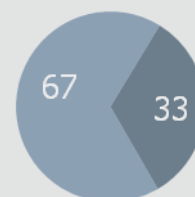
Totaal, n=202

Milieuambt., n=187

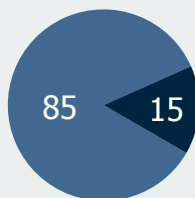

Politieambt., n=15

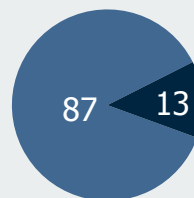

53% van de dioxide-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin

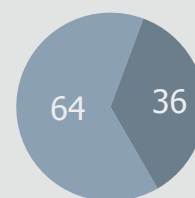
Totaal, n=224

Milieuambt., n=202

Politieambt., n=22

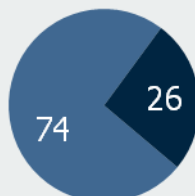

■ Ja
■ Nee

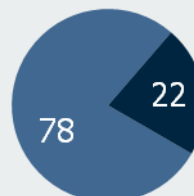

Draaiboek "Stook je gezondheid niet op"

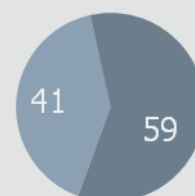
Totaal, n=186

Milieuambt., n=169

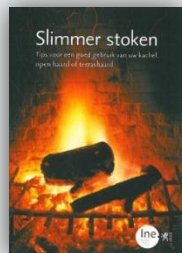
Politieambt., n=17

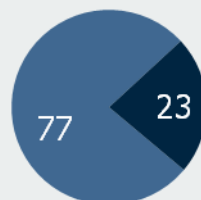
Beoordeling huidige brochures

Verspreiding / verdeling van de brochures

Heeft u deze brochure verspreid / uitgedeeld?

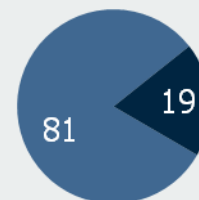

Totaal, n=202

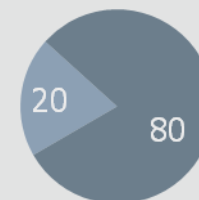

■ Ja ■ Nee

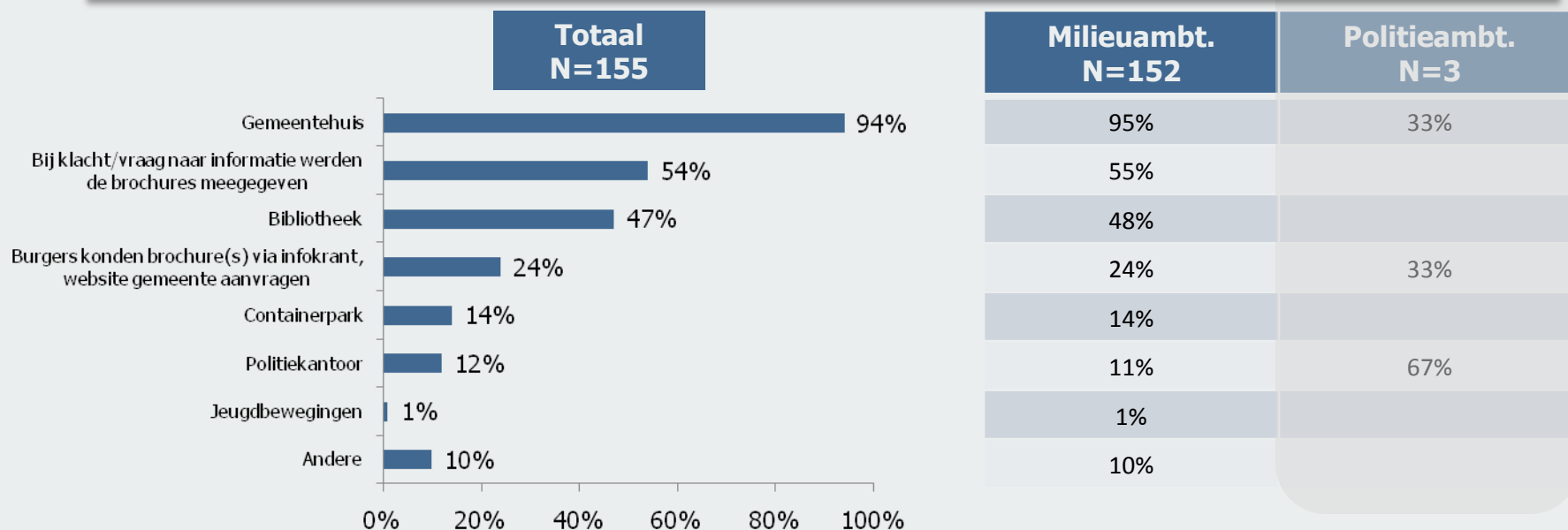
Milieuamt., n=187

Politieamt., n=15

Waar heeft u deze brochure verspreid of aan wie heeft u deze brochures gegeven?

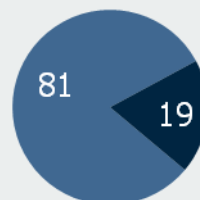
Beoordeling huidige brochures

Verspreiding / verdeling van de brochures

Heeft u deze brochure verspreid / uitgedeeld?

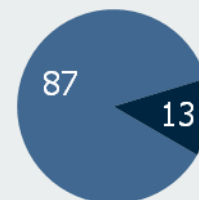

Totaal, n=224

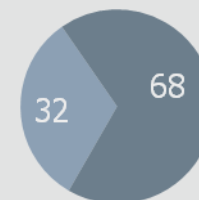

■ Ja ■ Nee

Milieuamt., n=202

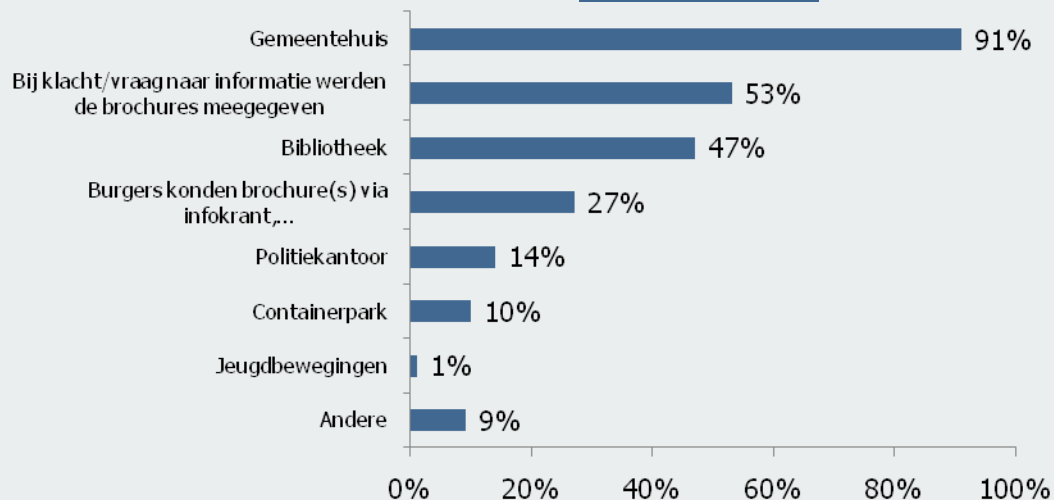

Politieamt., n=22

Waar heeft u deze brochure verspreid of aan wie heeft u deze brochures gegeven?

Totaal
N=182

Milieuamt.
N=175

94%

54%

49%

27%

12%

10%

1%

9%

Politieamt.
N=7

29%

29%

71%

14%

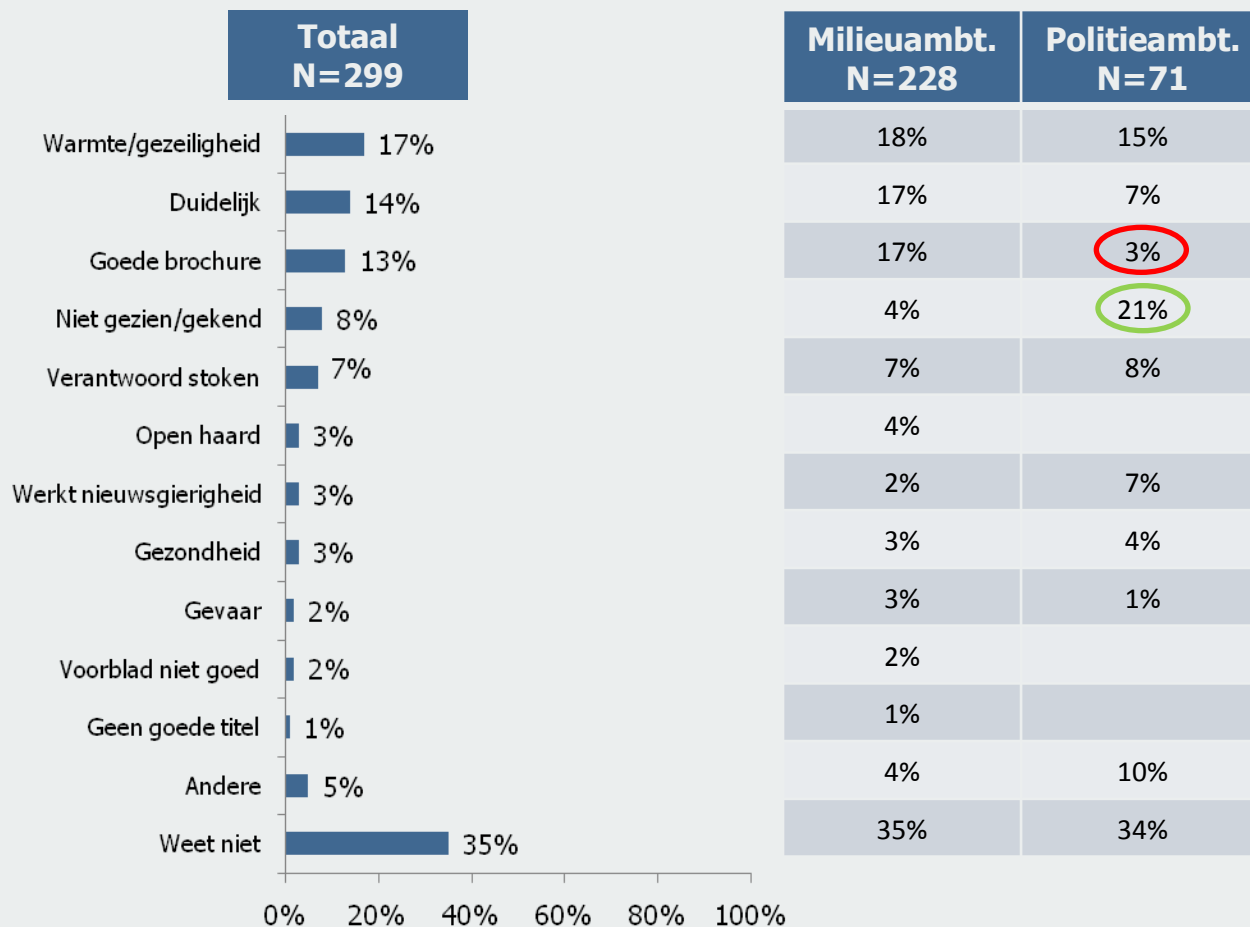
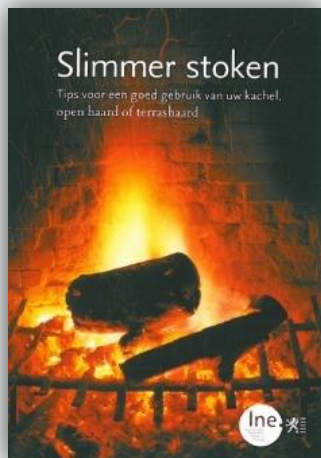
14%

Beoordeling huidige brochures

Beoordeling van de brochures

Wat vindt u van de brochure "Slimmer stoken"? Welke woorden, beelden associaties roept de brochure bij u op?

59

Beoordeling huidige brochures

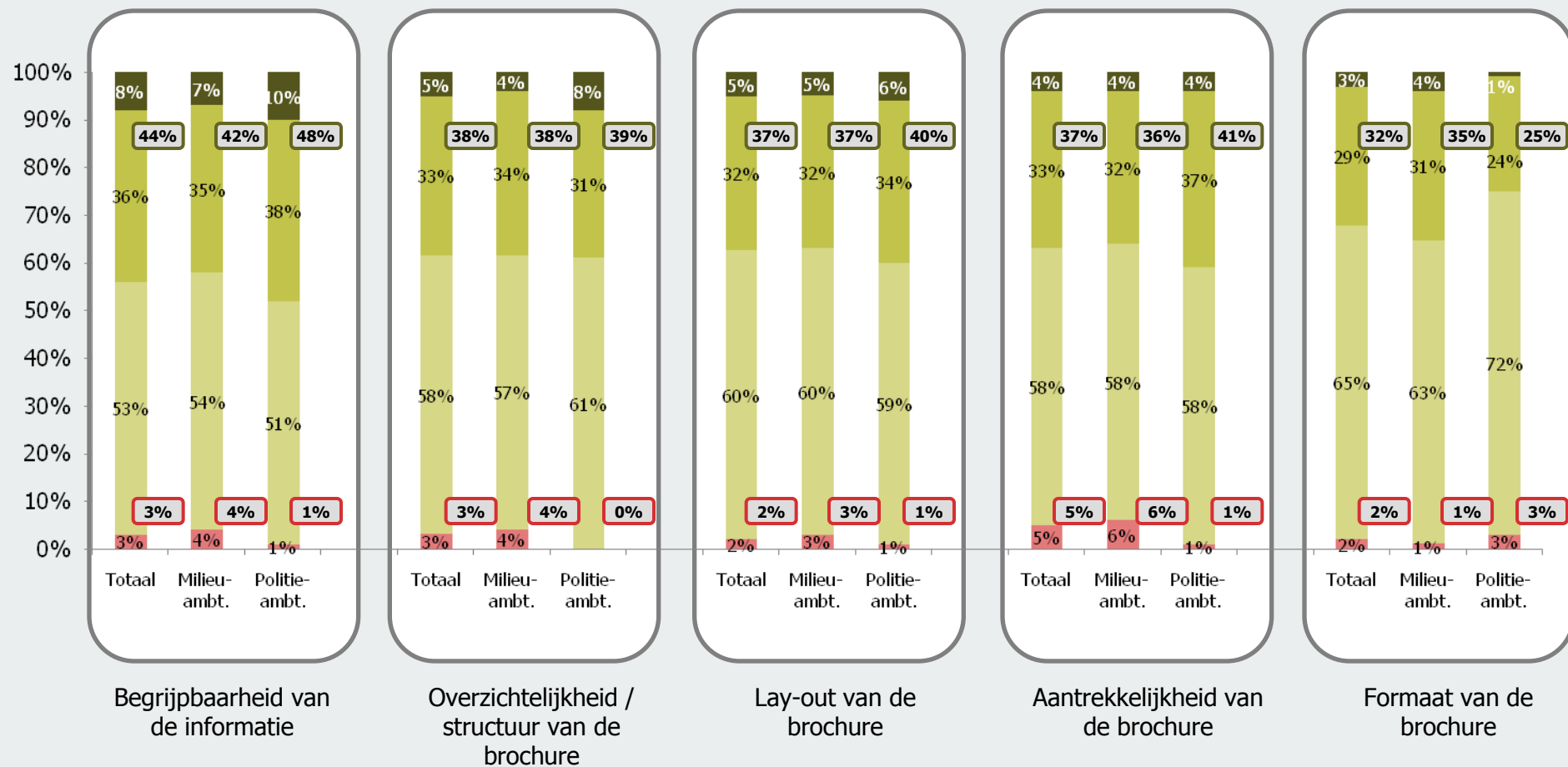
Beoordeling van de brochures

- Uiterst tevreden
- Zeer tevreden
- Tevreden
- Niet echt tevreden
- Helemaal niet tevreden

Hoe tevreden bent u over de brochure "Slimmer stoken"?

60

Beoordeling huidige brochures

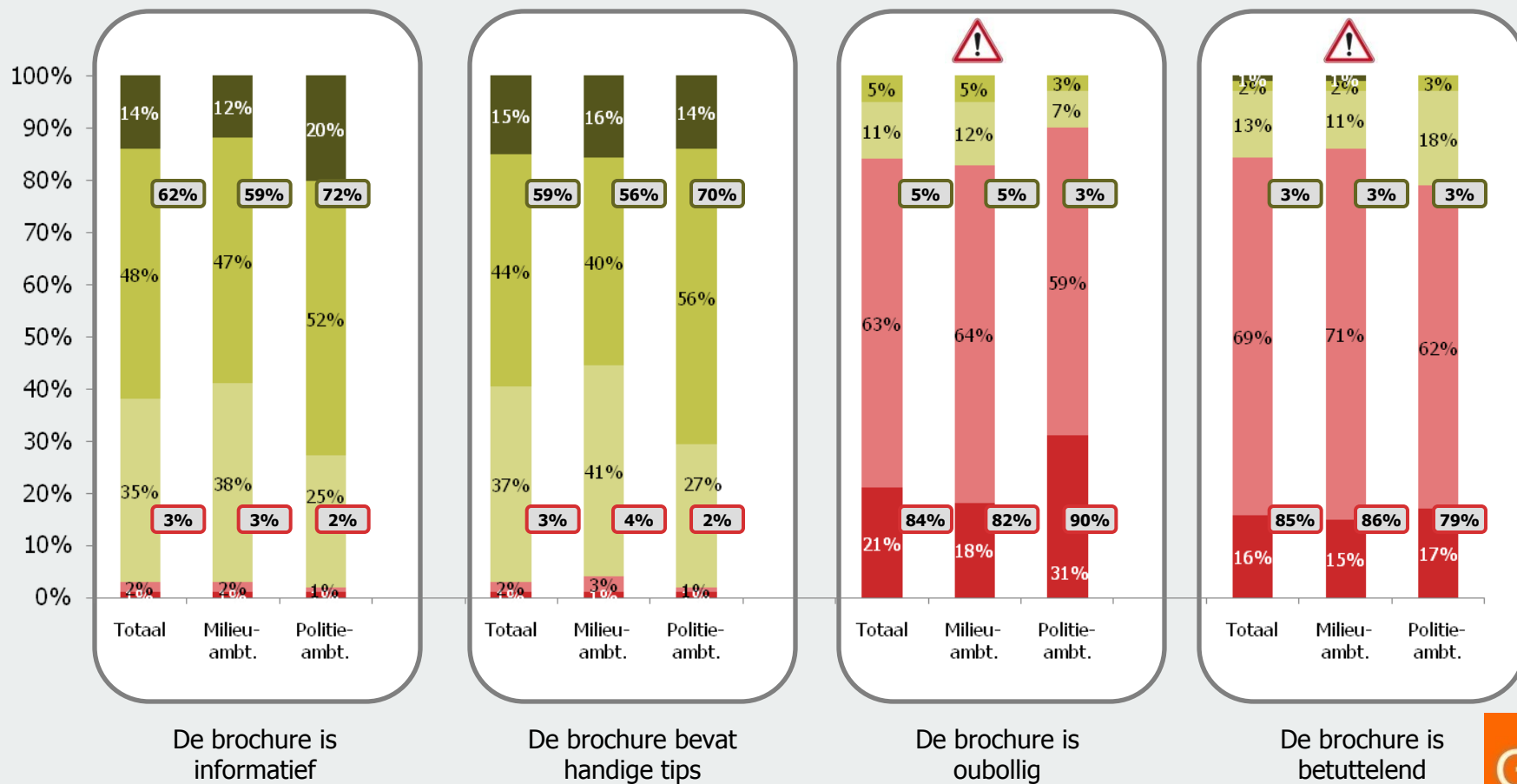
Beoordeling van de brochures

- Volledig van toepassing
- Goed van toepassing
- Van toepassing
- Niet echt van toepassing
- Helemaal niet van toepassing

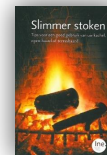
In welke mate zijn volgende uitspraken van toepassing op de brochure "Slimmer stoken"?

Negatief item

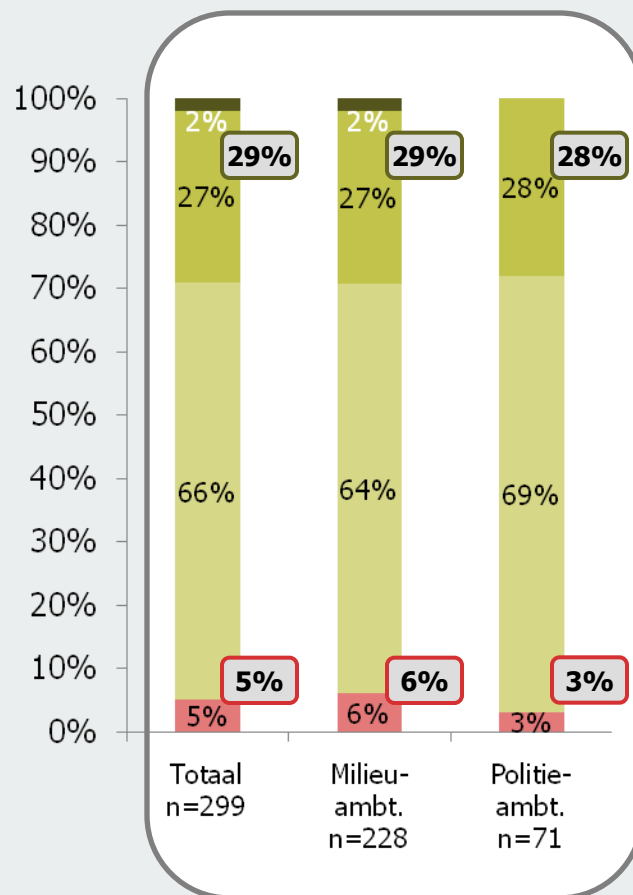
Beoordeling huidige brochures

Tevredenheid over de brochures

- Uiterst tevreden
- Zeer tevreden
- Tevreden
- Niet echt tevreden
- Helemaal niet tevreden

Hoe tevreden bent u in het algemeen over de brochure "Slimmer stoken"?

Beoordeling huidige brochures

Tevredenheid over de brochures

Waarom bent u niet tevreden? Wat kan er worden verbeterd aan de brochure "Slimmer stoken"?

63

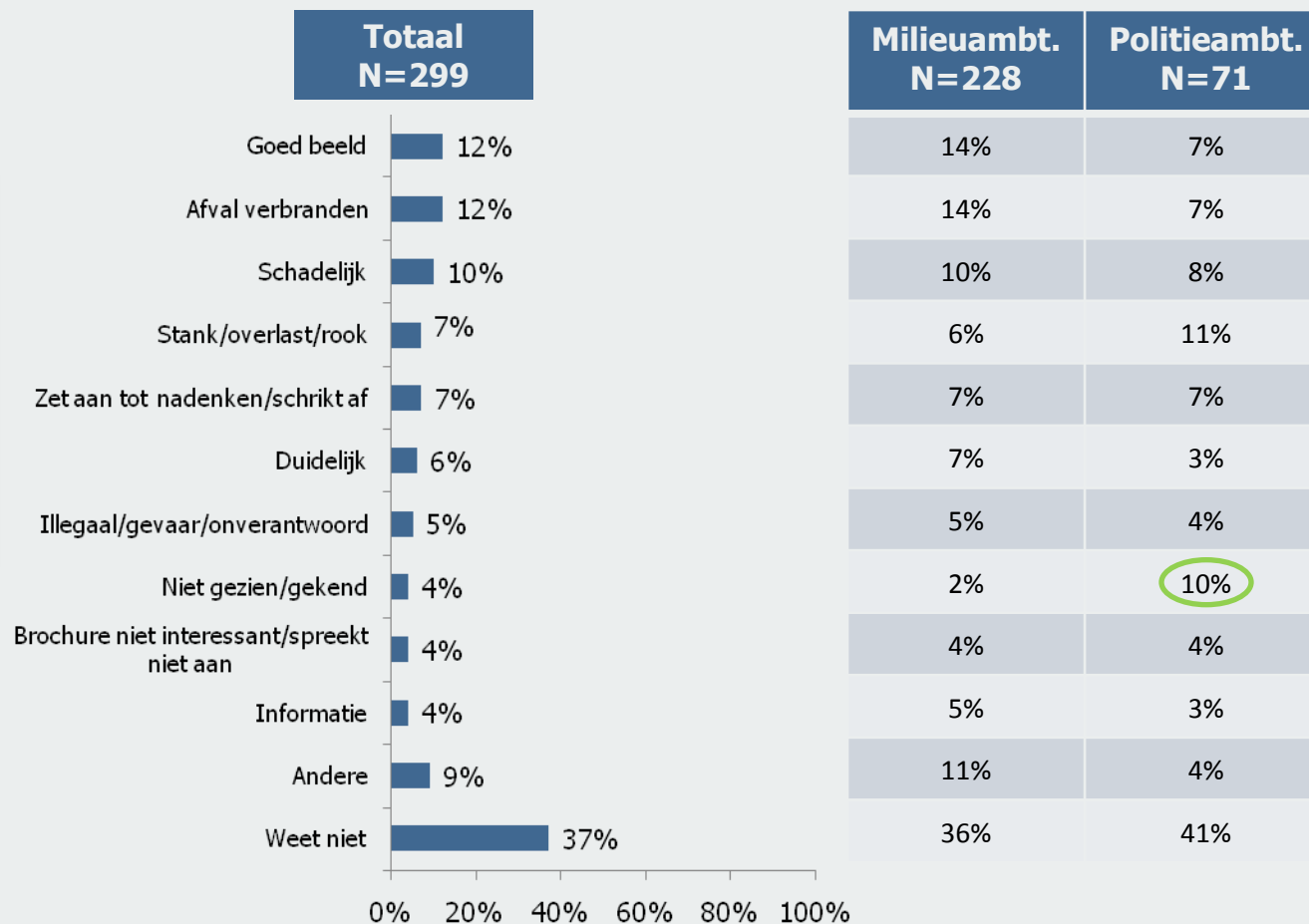
- Ze moet strenger zijn en modernere look hebben.
- Vooral de titel kan beter. Ook zijn sommige passages te moeilijk voor sommige lagen van de bevolking (grafieken, moeilijkere woorden).
- Voor de doelgroep (vaak oudere mensen) te ingewikkeld en te lang. Ze haken daardoor af. Het 'opgestoken vingertje' is misplaatst.
- Veel te langdradig. Gelieve de zaken beknopt weer te geven.
- Teveel tekst; de gemiddelde burger die dit in handen krijgt, zal vlug overschakelen op diagonaal lezen.
- Te uitgebreid, het dient kort en beknopt te zijn.
- Te beperkt.
- Stoken van allerlei rommel in kachels e.d. gebeurt meestal door minder kapitaalcrachtige inwoners. Deze zijn meestam ook minder opgeleid (minder gestudeerd). Bijgevolg dienen de brochures kort en helder opgemaakt te worden.
- Ook allochtone groepen van de bevolking begrijpen deze boodschap niet. Dit is nochtans een grote doelgroep.
- Moeilijk om de informatie bij juiste doelgroep te brengen.
- Mensen zijn niet echt geneigd om brochure mee te nemen. Mensen liggen voorlopig niet wakker van stoken binnen !
- Lay-out, overzichtelijkheid, aantrekkelijkheid.
- Kon de brochure niet openen en inzien.
- Duidelijke reglementering ontbreekt, en dus ook de mogelijke sancties.
- De wettelijke voorwaarden staan niet echt opgesomd.
- Brochure is voor gemeentelijke diensten een handig naslagwerk, voor de burger bevat hij echter te veel tekst waardoor de overzichtelijkheid en het doel mogelijk verloren gaat.
- Beknopter, meer aandacht aan de gezondheidsrisico's en wat mag wel en niet. Mensen lezen naar onze ervaring geen te lange teksten.

Beoordeling huidige brochures

Beoordeling van de brochures

Wat vindt u van de brochure "53% van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin"? Welke woorden, beelden associaties roept de brochure bij u op?

64

Beoordeling huidige brochures

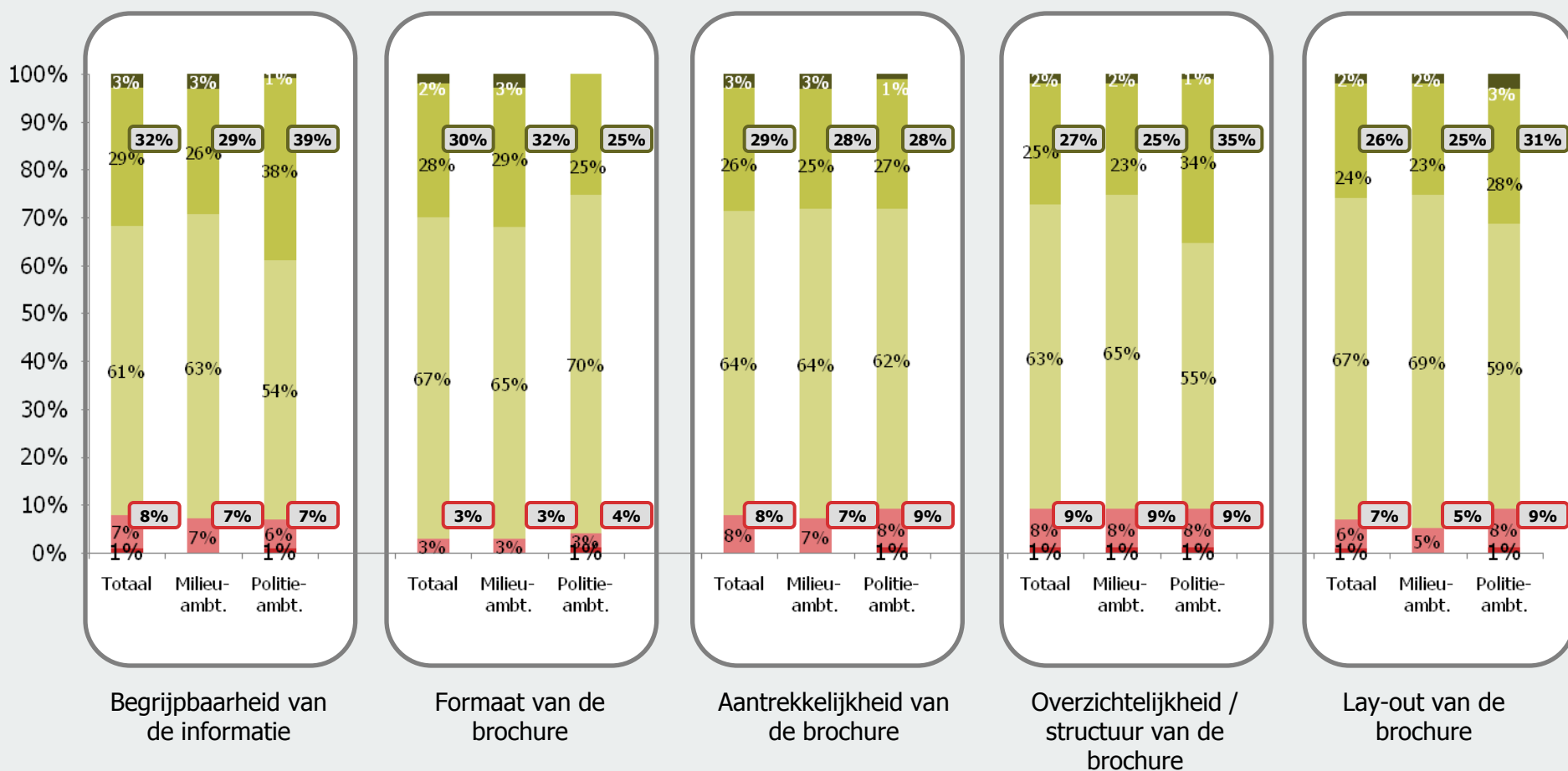
Beoordeling van de brochures

- Uiterst tevreden
- Zeer tevreden
- Tevreden
- Niet echt tevreden
- Helemaal niet tevreden

Hoe tevreden bent u over de brochure "53% van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin"?

65

Beoordeling huidige brochures

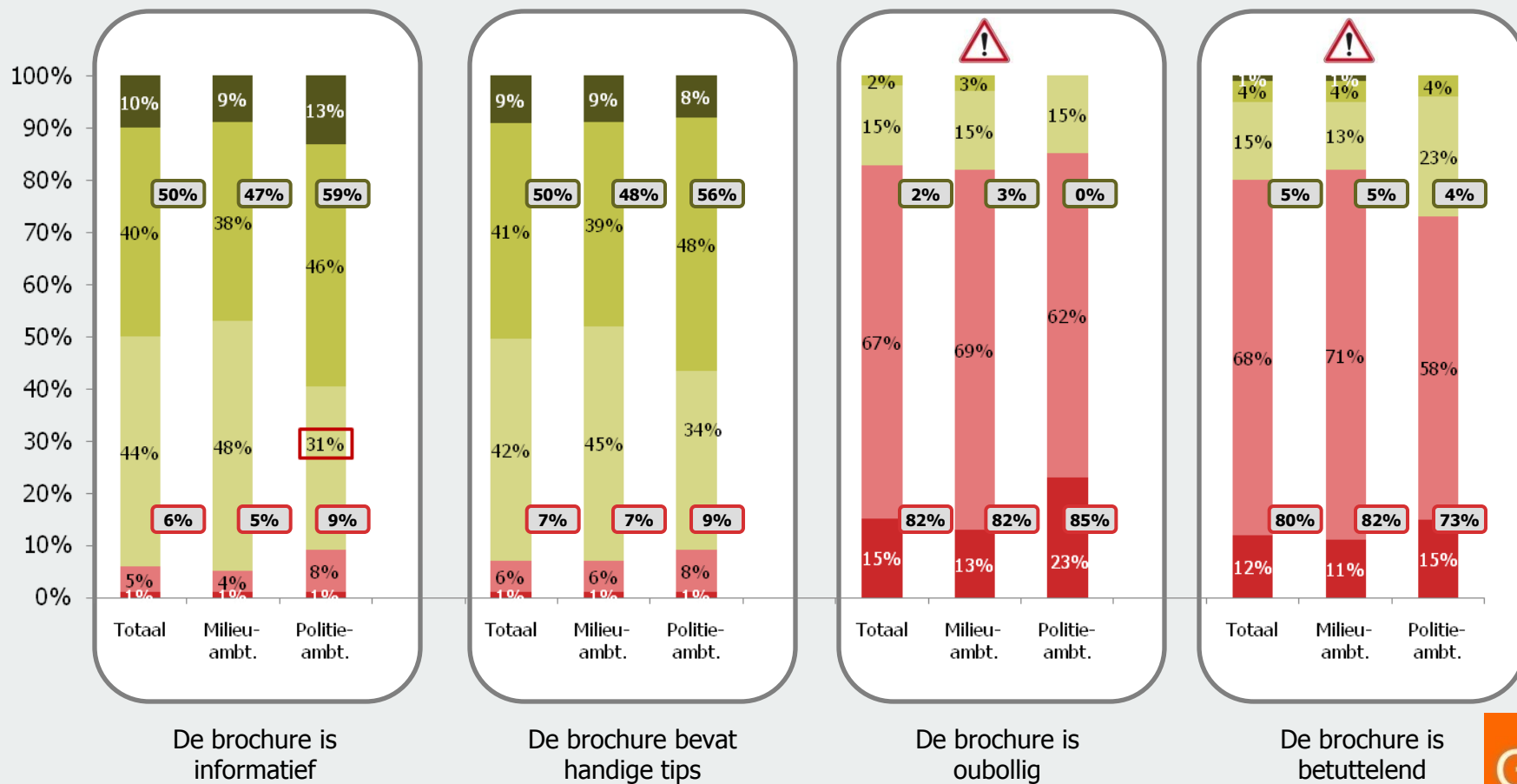
Beoordeling van de brochures

- Volledig van toepassing
- Goed van toepassing
- Van toepassing
- Niet echt van toepassing
- Helemaal niet van toepassing

In welke mate zijn volgende uitspraken van toepassing op de brochure "53% van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin"?

66

Negatief item

GfK

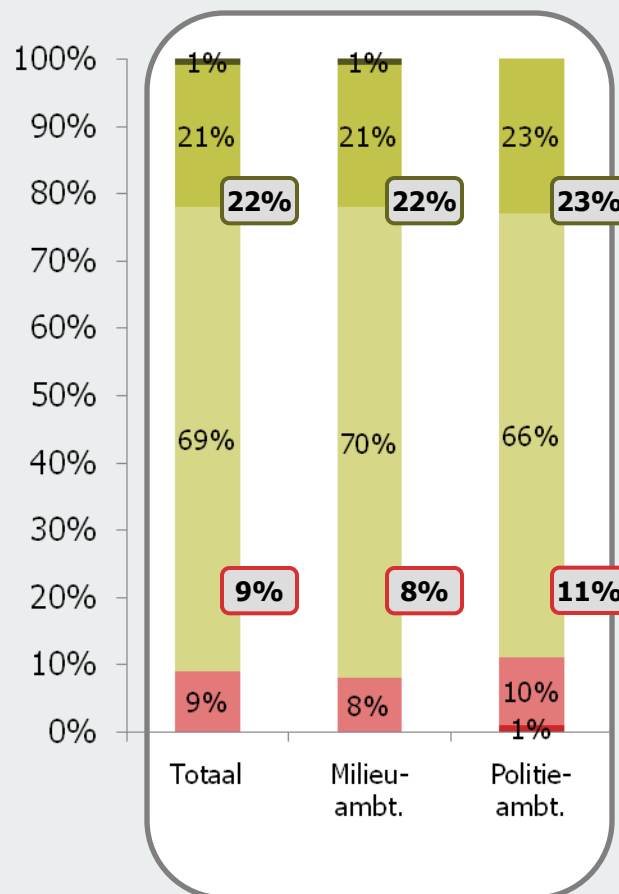
Beoordeling huidige brochures

Tevredenheid over de brochures

- Uiterst tevreden
- Zeer tevreden
- Tevreden
- Niet echt tevreden
- Helemaal niet tevreden

Hoe tevreden bent u in het algemeen over de brochure "53% van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin"?

Beoordeling huidige brochures

Tevredenheid over de brochures

Waarom bent u niet tevreden? Wat kan er worden verbeterd aan de brochure "53% van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin?"

68

- **Brochure zal eerder die personen bereiken die het al goed hebben. De 'schuldigen' zijn niet echt geneigd deze te lezen**
- **Te uitgebreid, wordt teveel verwezen naar alternatieven, wat de nadruk van het probleem wat wegneemt**
- **De info komt niet helemaal overeen met de info uit de brochure "25% van de dioxine-uitstoot..."**
- **De informatie en layout moet geupdatet worden**
- **Te weinig onderscheid tussen wat toegelaten is en wat verboden is**
- **Duidelijke weergave reglementering**
- **Meer informatie over wetgeving**
- **In brochure "slimmer stoken" wordt dit beknopter aan bod gebracht**

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Steekproefbeschrijving

Attitude t.o.v. vuurtje stoken

Informatiebehoeften rond stoken

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Gedragsveranderingen

Beoordeling huidige brochures

Nieuwe campagne

Conclusies en aanbevelingen

Nieuwe campagne

70

Focusgroepen

- **Strategie:** zachte campagne, boven harde campagne. Men kiest voor een sensibiliserende en informerende campagne met aandacht voor tips en alternatieven, gevolgd door een repressieve opvolging van overtreders.
- **Beeld en slogan:** meningen zijn verdeeld.
  - Aandacht vestigen op positieve aspect van stoken (cfr. folder "Slimmer stoken").
  - Leuk, ludiek beeld om aandacht te trekken
  - Gebruik maken van extremere, beelden om mensen wakker te schudden (bvb. een brandende villa, longen aangetast door rook,...) want één goed beeld zegt veel meer dan een hele folder. Strengere benadering voor stoken buitenshuis.
- **Lay-out:** gericht op vuur en milieu en daaraan gekoppeld de kleuren rood, oranje, groen.
- **Boodschap:** benadrukken van schadelijke aspecten voor de eigen gezondheid en (in mindere mate) voor het milieu, want milieu is te algemeen.
- **Kanalen:** het gebruik van verschillende kanalen is belangrijk. TV-spots ondersteund door affiches op openbare plaatsen, bussen en trams, advertenties (in bvb. De Zondagskrant), informatie in ophaalkalender afval. Ook wordt weer verwezen naar het belang van organisaties.

Nieuwe campagne (vervolg)

71

Focusgroepen

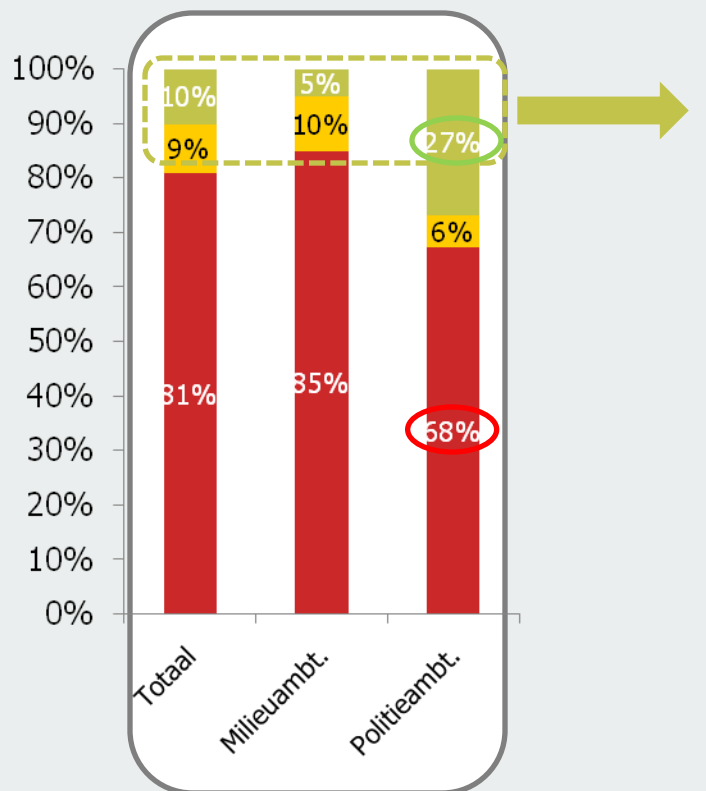
- Men beschouwt stoken binnenshuis en in open lucht als **aparte thema's**. De communicatie dient dan ook gescheiden te gebeuren.
- **Doelgroepen**: alle burgers, maar:
  - Stoken binnenshuis: gericht naar iedereen, maar minder van toepassing voor mensen die wonen in een appartement, sociale woning,...
  - Stoken in open lucht: meer voor platteland, beperkter gebied.
- **Bekende mensen** als ondersteuning van de campagne kunnen, maar zijn voor de meesten geen noodzaak. Sommigen ergeren zich aan het opvoeren van "tweederangs" BV's in campagnes. Genoemde BV's zijn: Koen Wauters, Bart Peeters, Nic Balthazar, Jimmy Frey, Greet Rouffaer,...
- Minstens evenveel deelnemers opteren eerder voor een **specifiek figuurtje** om de campagne kleur te geven, bijvoorbeeld een vuurmannetje of -vrouwtje.

Nieuwe campagne

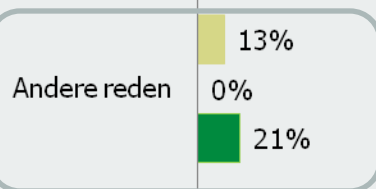
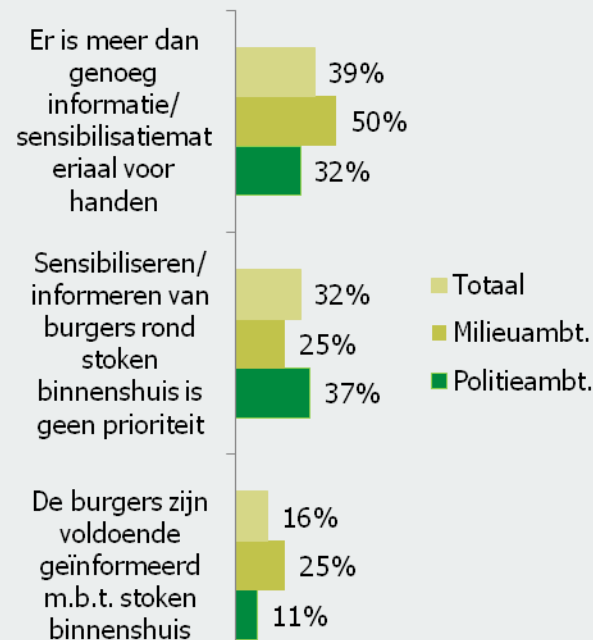
Gewenstheid van campagne m.b.t. stoken binnenshuis

In welke mate vindt u dat er een nieuwe campagne moet komen m.b.t. stoken binnenshuis?

- Geen nood aan (nieuwe) campagne
- De inhoud en lay-out van brochure "Slimmer stoken" bekijken en aanpassen/moderniseren
- Buiten brochure, een meer grootschalige campagne

Basis: alle respondenten (n=299)

0% 50% 100%

Basis: Respondenten die een campagne niet nodig vinden (n=31)

- Moeilijk om specifieke doelgroep te bereiken vanuit politie. Eerder iets voor andere instanties in de veiligheidsketen
- Er is een overaanbod aan sensibilisering voor allerlei onderwerpen - het publiek is niet meer geïnteresseerd tenzij zij rechtstreeks betrokken partij zijn - dus enkel voorlichting op vraag of bij punctuele problemen
- Zoals reeds aangehaald, preventie campagnes hebben een tijdelijke uitwerking op het gedrag van burgers. Als dit niet gekoppeld wordt met andere maatregelen kunnen de inspanningen uitdraaien op niets en dit op zich is heel bedroevend.
- Geen echt probleem, meestal CV

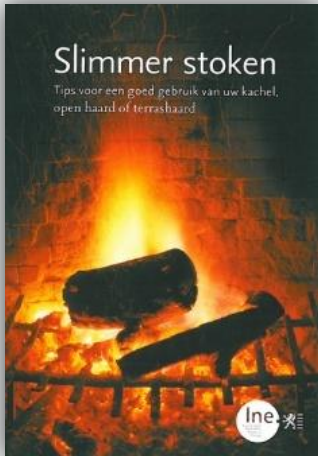
Basis: Respondenten met ander antwoord die een campagne niet nodig vinden (n=4)

Nieuwe campagne

Gewenste aanpassingen aan huidige brochures

Wat moet er aan de brochure "Slimmer stoken" worden aangepast?

73

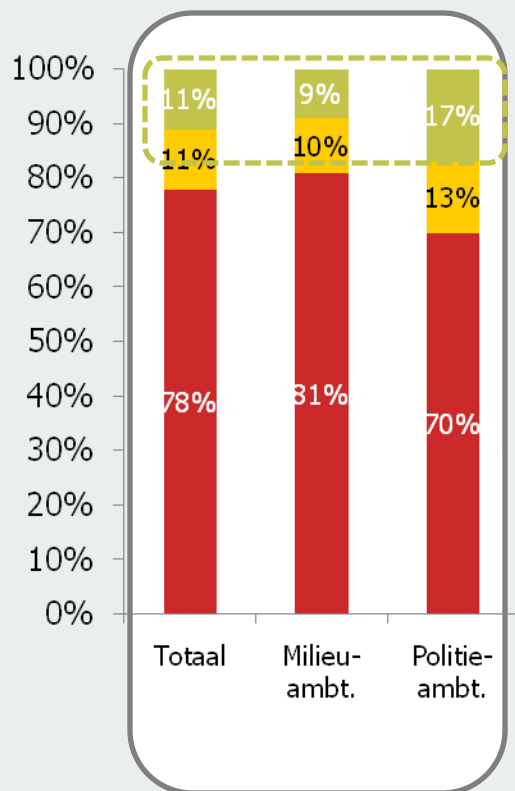
- **actualiseren**
- **meer aandacht geven over verplicht onderhoud van verwarmingsinstallaties (ook op gas)**
- **beknopter en meer gelinkt aan de wetgeving**
- **Wat samenvattende artikels voor de publiceren op de website met verwijzing dat de brochure te verkrijgen is op de gemeente.**
- **Nieuwe verspreiding van de brochure.**
- **gezondheidsaspect. Bewijzen zijn er.**
- **Gezondheidsinformatie voor kinderen volwassenen en ouderen.**
- **Aanmoedigen van regulier onderhoud van verwarmingselementen waar verbranding ontstaat (gas, stookolie, petroleum, pellets, hout, enz.)**

Nieuwe campagne

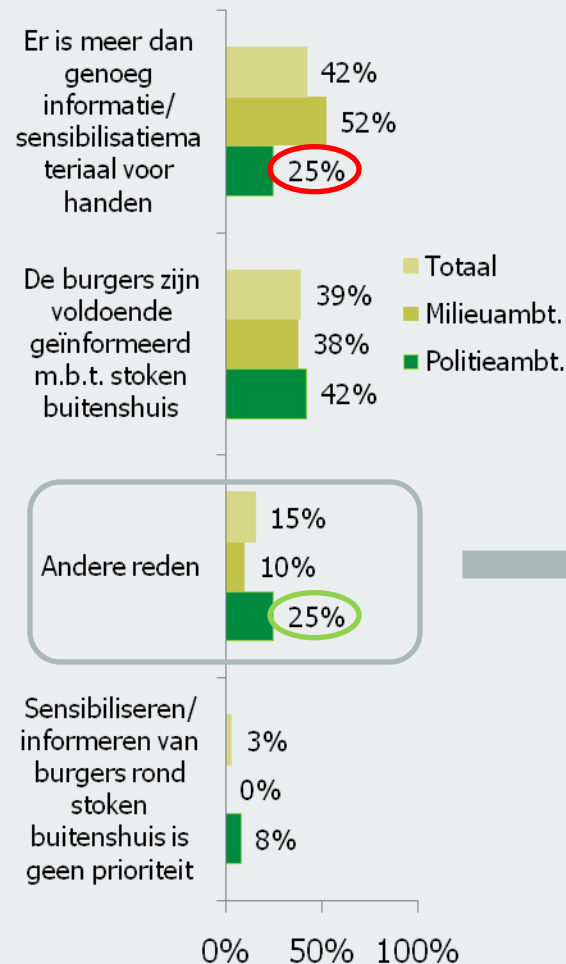
Gewenstheid van campagne m.b.t. stoken buitenshuis

In welke mate vindt u dat er een nieuwe campagne moet komen m.b.t. stoken buitenshuis?

- Geen nood aan (nieuwe) campagne
- De inhoud en lay-out van brochure "Slimmer stoken" bekijken en aanpassen/moderniseren
- Buiten brochure, een meer grootschalige campagne

Basis: alle respondenten (n=299)

Basis: Respondenten die een campagne niet nodig vinden (n=33)

- de problematiek is in onze gemeente helemaal niet aan de orde. Als er gesensibiliseerd moet worden rond hinder, is er dringend werk aan de winkel bij aannemers en de recente hype van elektriciteitsgeneratoren die meer dan 12 uur draaien ter
- Er is een duidelijk reglement dat het stoken verbiedt, tenzij mits een toelating van de burgemeester of het ANB.
- Praktijk is uitgeroeid door invoeren administratieve sanctie 250 euro. Pakkans is zeer groot.

Basis: Respondenten met ander antwoord die een campagne niet nodig vinden (n=5)

Nieuwe campagne

Gewenste aanpassingen aan huidige brochures

Wat moet er aan de brochure "53% van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin" worden aangepast?

75

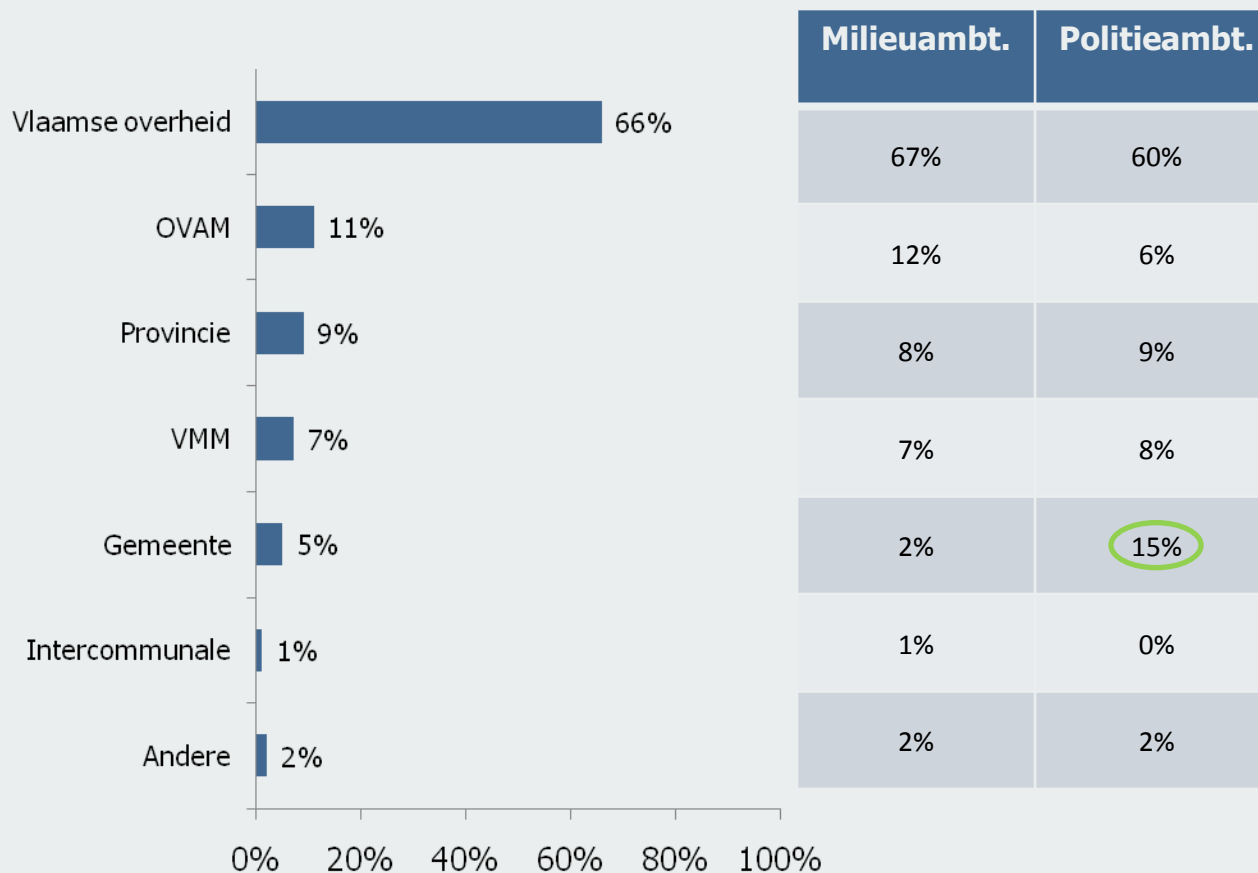
- **actualiseren cijfermateriaal, uitwerken ziektesymptomen/beelden**
- **Bondiger**
- **Een nieuwe layout**
- **gewoon een nieuw jasje is voldoende om er weer eens de aandacht op te vestigen**
- **grondige update van het cijfermateriaal aantrekkelijker maken van de brochure (nieuwere foto's)**
- **informatie omtrent het % dioxine-uitstoot van het vuurtje stoken buitenshuis, hoe komt men aan deze gegevens?**
- **Meer aandacht geven aan het verbranden van afval in open lucht.**
- **meer gelinkt aan de wetgeving**
- **meer positieve benadering en sensibilisering. Geen dreigende vinger**
- **Moderniseren + nadenken hoe doelgroep efficiënt bereiken.**

Nieuwe campagne

Uitwerking campagne

U bent van mening dat voor stoken binnenshuis en/of stoken buitenshuis een grootschalige campagne zou moeten komen. Van wie moet deze campagne volgens u dan uitgaan?

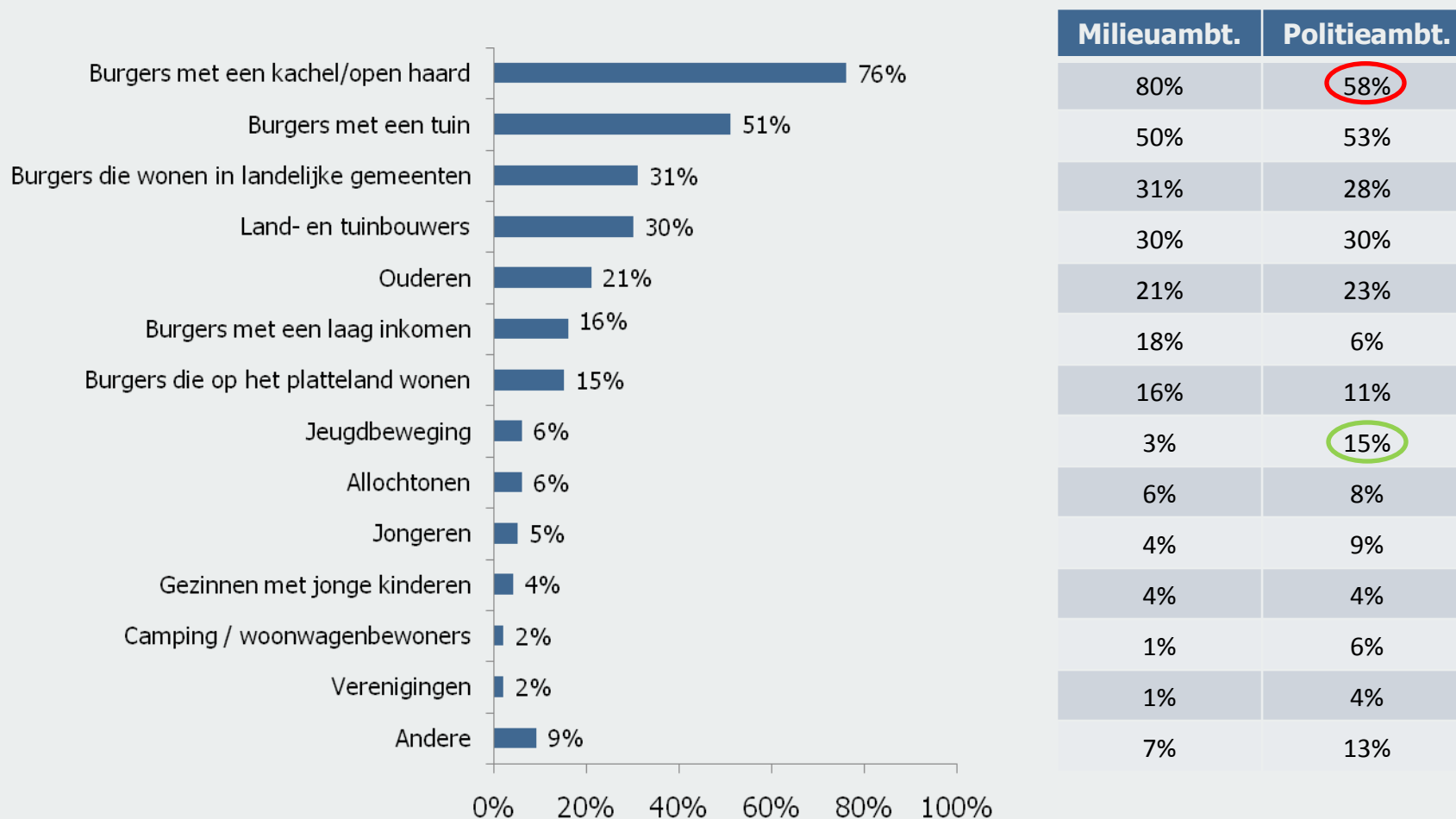
76

Nieuwe campagne

Uitwerking campagne

Naar wie zou de campagne vooral gericht zijn?

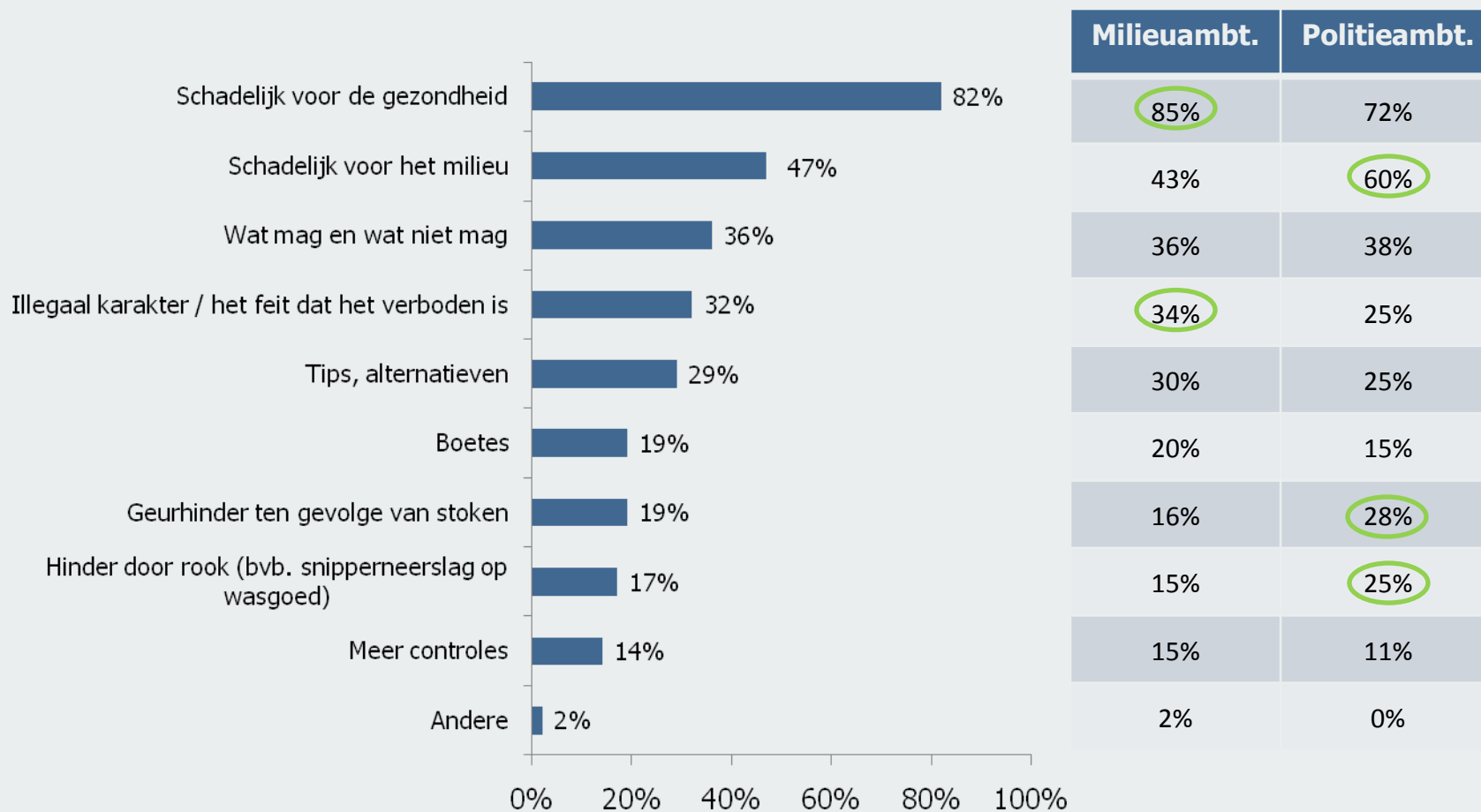

Nieuwe campagne

Uitwerking campagne

Op welk aspect zou u de nadruk leggen in uw campagne?

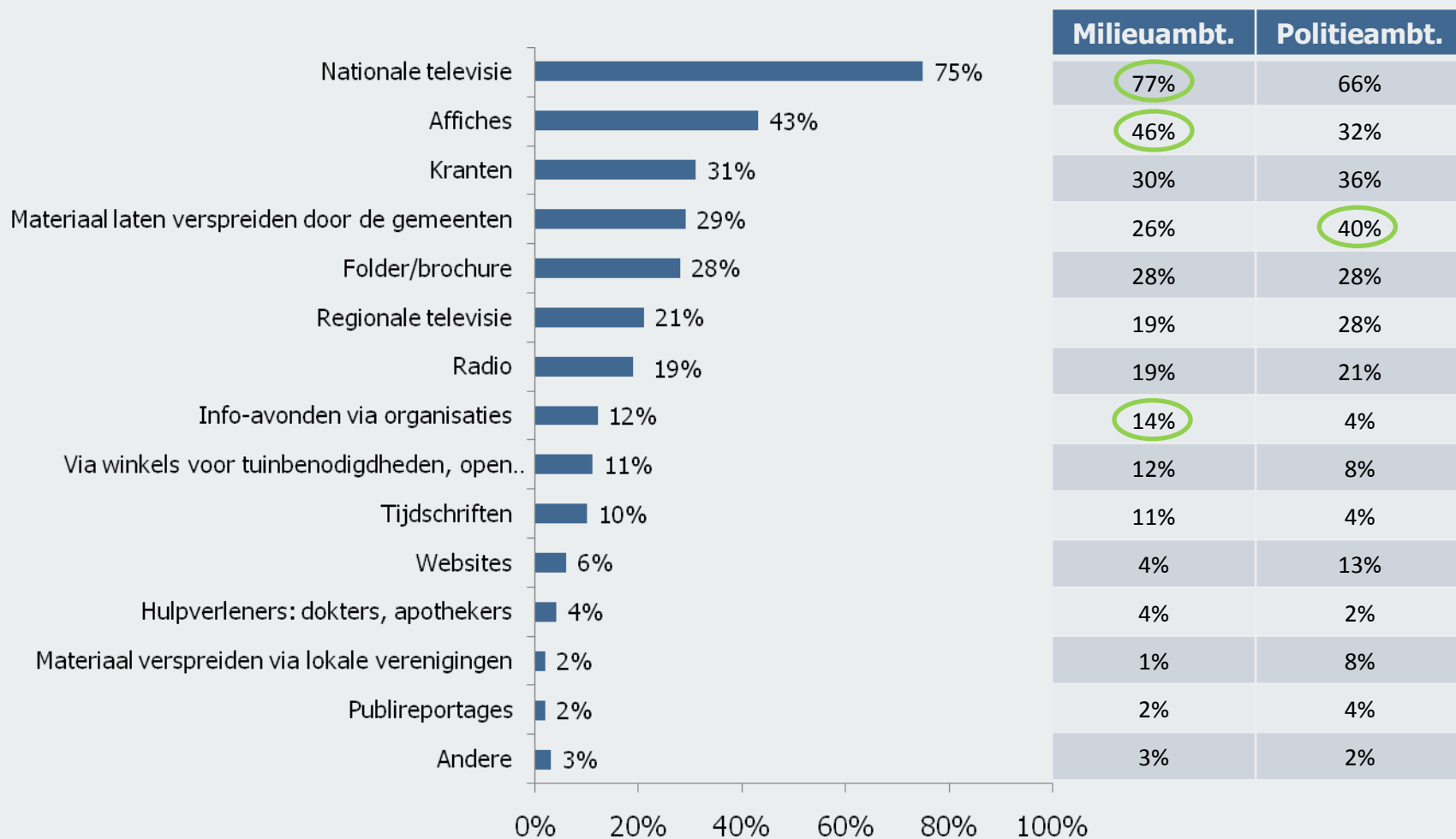
78

Nieuwe campagne

Uitwerking campagne

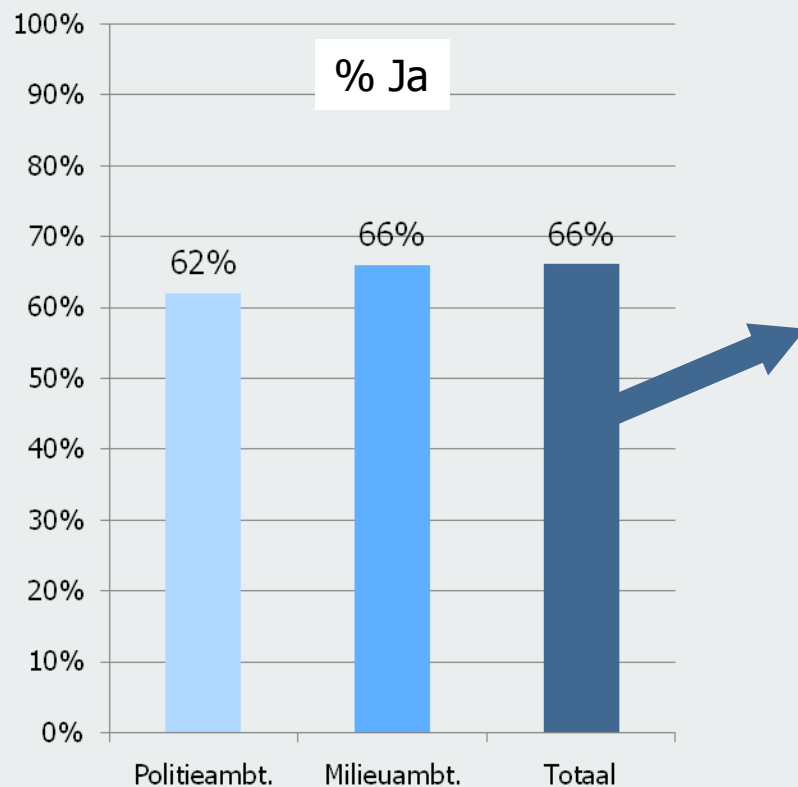
Via welke kanalen zou u campagne willen voeren?

Nieuwe campagne

Uitwerking campagne

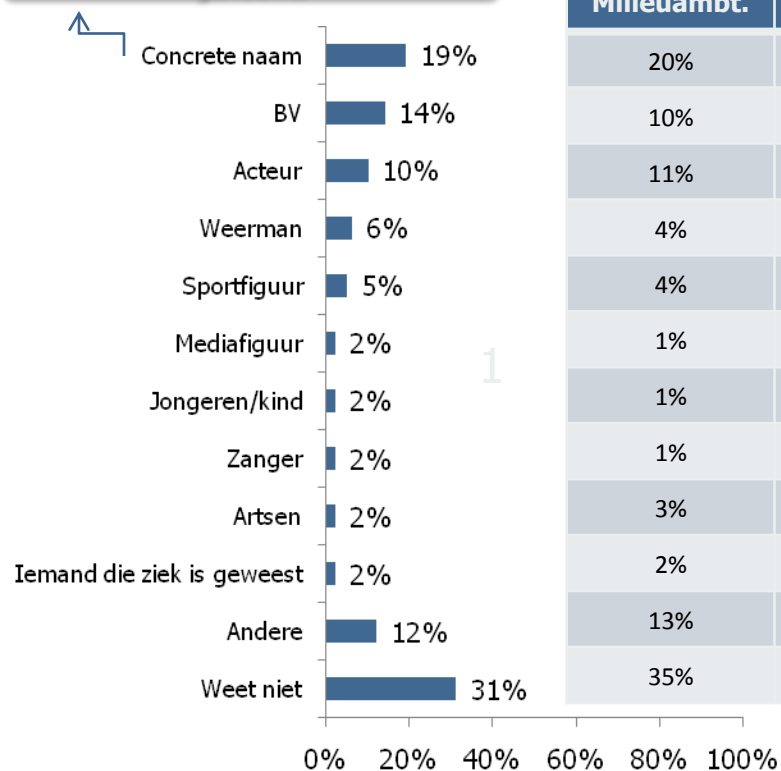
Zou u bekende mensen bij uw campagne betrekken (peter / meter)?

Wie zou u bij de campagne betrekken?

80

Frank De Boosere wordt het vaakst genoemd

	Milieuambt.	Politieambt.
Concrete naam	20%	15%
BV	10%	30%
Acteur	11%	6%
Weerman	4%	15%
Sportfiguur	4%	9%
Mediafiguur	1%	6%
Jongeren/kind	1%	3%
Zanger	1%	6%
Artsen	3%	0%
Iemand die ziek is geweest	2%	3%
Andere	13%	12%
Weet niet	35%	18%

Voorbeelden van slogans

Focusgroepen

Slogans:

- Stook jij je vuur bij je buur?
- Heb respect voor ieders neus en longen
- Stoken....een heet hangijzer!
- Cfr: "Ik hou niet van madammen met een bontjas"
- Afval verbranden is jezelf verbranden
- Beter voorkomen dan genezen
- Waar rook is, is vuur
- Scout of geen scout, vuurtje stoken? Bel 1700!

Inhoud

Onderzoeksopzet

Resultaten

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies: attitudes t.o.v. vuurtje stoken

Men is het duidelijk eens met:

- De burger meer geïnformeerd moet worden over stoken (zowel binnenshuis als buitenshuis)
- Kennis bij de burger niet voldoende is, ook een gedragswijziging nodig
- Er een consistente regelgeving moet zijn over de gemeentes heen

De manier waarop de gedragsverandering best verkregen kan worden is zowel door de zalven als te straffen: men moet het onderwerp positief benaderen, maar anderzijds ook controles uitvoeren en de nodige boetes geven. Opvallend is dat politieambtenaren meer dan milieuambtenaren geneigd zijn om te zalven en minder om te straffen.

Dat het probleem van stoken overschat wordt, wordt duidelijk tegengesproken. Opvallend is dat politieambtenaren de zaken echter in een groter perspectief zien en meer genuanceerde antwoorden geven.

Conclusies: informatiebehoefte rond stoken

Algemene behoeften

Het is duidelijk dat men van mening is dat de burger zowel voor binnenshuis als buitenshuis niet voldoende geïnformeerd is.

Voor zichzelf geeft men aan dat de kennis over buitenshuis stoken goed is, maar dat die over binnenshuis stoken verbeterd kan worden.

Algemeen heeft men iets minder kennis over de gezondheidsgevolgen van stoken. Zeker bij de politieambtenaren is dat het geval.

Aanwezige kennis	Zelf	Burger
Binnenshuis		
Regels	+	- -
Gevolgen milieu	n	- -
Gevolgen gezondheid	n	- -
Buitenshuis		
Regels	+ +	- -
Gevolgen milieu	+ +	- -
Gevolgen gezondheid	+ +	- -

Conclusies: informatiebehoefte rond stoken

Informatiebronnen

Bij de milieuambtenaren zijn de meest gebruikte bronnen de brochures "Slimmer stoken" en "53%", OVAM en het draaiboek "Stook je gezondheid niet op".

Bij de politieambtenaren ligt dit anders: zij doen beroep op de milieuambtenaar en hun eigen ervaring.

Sensibilisering

Zowel voor binnenshuis als buitenshuis stoken wordt er op dezelfde manier gesensibiliseerd. De top 3 bij de milieuambtenaren bestaat uit: artikels in het gemeenteblad of de website en het verspreiden van folders.

Politieambtenaren sensibiliseren slechts in zeer beperkte mate.

Indien er gesensibiliseerd wordt rond stoken binnenshuis, dan wordt dit materiaal vooral bij de Vlaamse overheid, OVAM en de provincie gehaald. Deze laatste 2 zijn ook van toepassing op stoken buitenshuis, maar daar wordt blijkbaar heel wat materiaal zelf gemaakt.

Er is duidelijk meer behoefte aan bijkomende informatie (minder bij politieambtenaren), vooral voor binnenshuis stoken. Deze informatie moet **duidelijk, kort en concreet** zijn.

Conclusies: Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

Ervaring m.b.t. problematiek van stoken in openlucht en binnenshuis

	Binnenshuis	Buitenshuis
Vragen		
Aantal	38% soms of vaak	63% soms of vaak
Evolutie	Duidelijk niet minder; 1/5 meer	Duidelijk niet minder; 1/5 meer
Klachten		
Aantal	29% soms of vaak	66% soms of vaak
Evolutie	Duidelijk niet minder; 1/5 meer	Duidelijk niet minder; 1/5 meer
Type	Vooral geur, rook en neerslag	Vooral geur, rook en neerslag
Afhandeling	Persoonlijke aanspreking	Melden aan politie/aanspreken

Het verschil kunnen we ondermeer verklaren door het feit dat de eerste klachten makkelijker vast te stellen en toe te wijzen zijn aan het stoken.

Politiediensten krijgen duidelijk minder vragen en klachten over binnenshuis als buitenshuis stoken. En geven ook minder vaak aan dat zij een stijgende evolutie zien.

Conclusies: gedragsveranderingen

Maatregelen

Spontaan worden boetes en sancties genoemd. Verder geeft men aan dat ook een verdere sensibilisering / informering ook zal kunnen helpen.

Hoewel sensibilisering genoemd wordt als een belangrijke maatregel, wordt deze niet gezien als de meeste efficiënte maatregel. In de eerste plaats moeten er meer controles komen en minder verpakking.

Boetes en sancties komen op de derde plaats en dan pas meer sensibilisering en informatie.

Politieambtenaren geven vaker aan dat het aanpassen van praktische zaken kunnen helpen bij een gedragverandering (vb. prijzen vuilniszakken, openingsuren containerpark,...).

Conclusies: Beoordeling huidige brochures

			
Kennis	68%	75%	67%
Vertrouwdheid	83%	85%	74%
Verspreiding			
Verspreid	77%	81%	-
Plaats	Gemeentehuis	Gemeentehuis	-
Beoordeling			
Associatie	Warmte/gezelligheid	Goed beeld, afval verbranden	-
Sterke punten	Informatief, handige tips	Informatief, handige tips	-
Zwakke punten	Formaat, aantrekkelijkheid	Structuur, lay-out	-
Tevredenheid (top 2)	29%	22%	-

Algemeen geven de politiediensten aan de brochures minder te kennen, te lezen en te verspreiden.

Conclusies: Nieuwe campagne

Voor 9 op 10 is, zowel voor binnenshuis als buitenshuis stoken, een nieuwe campagne gewenst, voor 1 op 10 is een aanpassing van de huidige brochures daarbij voldoen. Voor 8 op 10 moet er echter een veel grootschaligere campagne komen.

Gezien de doelgroep verbaast het niet dat de Vlaamse overheid de initiatiefnemer moet zijn van deze campagne.

De gewenste doelgroep bestaat enerzijds uit mensen met een kachel/open haard of met een tuin.

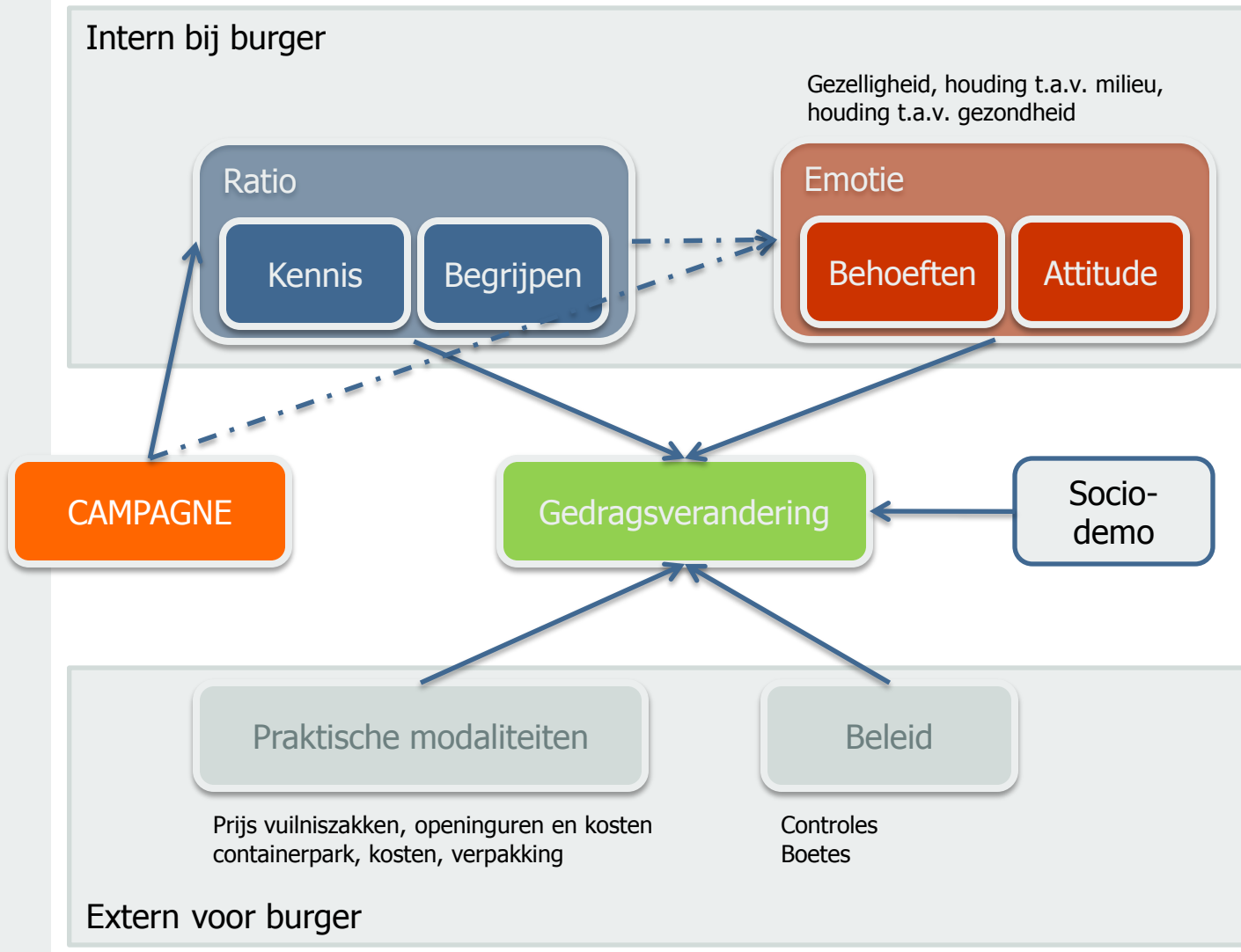
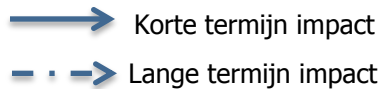
Nationale televisie en affiches zijn de meest geprefereerde media.

Ook voor de uitwerking van de campagne zou men het graag erg concreet maken. Men geeft er de voorkeur aan een gekend figuur de campagne mee te laten ondersteunen.

Aanbevelingen: the bigger picture

Aanbevelingen

Het is duidelijk dat de kennis over de gevolgen van stoken bij het publiek nog niet voldoende groot is.

Wij adviseren om bijkomende inspanningen te doen. Meer bepaald stellen we voor om een campagne op te richten met de volgende kenmerken:

Objectief	Realiseren van een gedragverandering bij de burgers.
Doelgroep	Burgers, met nadruk op mensen met -open haard / kachel -Tuin Meer bepaald nu mensen trachten te bereiken die nog niet bereikt geweest zijn. Wie zijn deze mensen?
Medium	Er zijn verschillende opties die gebruikt kunnen worden: -Above the line campagne (groot bereik, weinig selectief) -Below the line (kleiner bereik, erg selectief) → Afhankelijk van doelstelling
Thema	Gevolgen voor de gezondheid
Uitwerking	- Schokkerende aanpak? - Endorsing?

Vragen?

Meer informatie over dit onderzoek?

Jeroen Ketelslegers
Senior Project Leader
+32 16 74 24 26
Jeroen.Ketelslegers@gfk.com

Meer informatie over marktonderzoek?

Kris Vloeberghs
Managing Director
+32 16 74 24 04
kris.vloeberghs@gfk.com

Christel Claeys
Research Manager
+32 16 74 24 35
christel.claeys@gfk.com